

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szobotica, 1926 KEDD szeptember 28.

268. szám

Megjelenik minden reggel, ünnepek után és hétfőn délután
Telefon: Kiadóhivatal 8-53 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Szobotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva-palota)

KÖZBESZÓLÁS

A noviszadi tanárkongresszuson ismét igazolódott az a régi igazság, hogy pedagógus-embernek kevés értéke van az anyagiak iránt. Tanár és tanító, amikor pályát választ, egyszerűségi fogadalmat is tesz és elkészül arra, hogy erkölcsi sikerekkel kárpótolja magát a szűkös megélhetési viszonyokért. A szerénységnek és az idealizmusnak ez a szelleme vonul végig a most folyó noviszadi kongresszuson, amelyen nem a fizetés, hanem a tanítás eredményének megjavításáról esik szó. A tanárok megnyugvással vették tudomásul, hogy a közoktatásügyi miniszter nem tehet biztató ígéretet az illetmények rendezésére és ez a bejelentés nem lohasztotta taposó lelkesedésüket, amelyet a miniszter keltett azzal a nyilatkozatával, hogy ő a tanárokat nemcsak mint a közoktatásügyek legfőbb intézője, hanem mint ember is nagyra becsüli. Tekintettel a középiskola működésének kétségtelenül jelentős fogyatkozásaira, a miniszter elismerő szavai felmentvénynek is hangzhatnak és úgy foghatók fel, hogy a miniszter nem a tanárokat teszi felelősé a tanítás foganatjának hiányosságaiért.

Ki tehát a felelős? — vetik fel a kérdést maguk a tanárok. Az egyik delegátus rámutatott arra, hogy a középiskola felső osztályaiban a tanulók átlaga a legegyszerűbb tudnivalókkal sincs tisztában. A tanár a lehetőségek keretében teljesíti a kötelességét és mégis az iskola nívója még mindig sokkal alacsonyabb, mint a háború előtt volt. Egy másik delegátus rátapintott a baj gyökerére azzal a megállapítással, hogy politikát visznek be a közoktatásügyi kérdésekbe. Már pedig ahova a politika beteszi a lábát, ott lehetnek izgalmas összecsapások és frappáns fordulatok, csak éppen szolid és gyümölcsöző munka nem. A közoktatásügyi minisztérium középiskolai osztályának főnöke kijelentette, hogy a múltban összekeverhették a tanügyet a politikával, de Trifunovics Misa alatt egyetlen ilyen eset sem fordult elő. A jelenlegi minisztert dicséret illeti meg ezért, de ha az abuzus — mint az ügyosztályfőnök is koncedálta — éveken át éreztethette káros hatását, akkor a következmények kiheverése nem történhetik meg máról-holnapra.

Az országos tanárregyesület a kongresszuson előterjesztett jelentés szerint erélyes lépéseket tett Radics István ellen, aki miniszter korában a tanárokat politikai okokból nyugdíjazta vagy áthelyezte. Radics, amikor a közoktatásügyi tárcát átvette, kulturprogramja legfőbb pontjává a tanügyek depolitizálását hangsúlyozta. A depolitizáláshoz azonban úgy fogott hozzá, hogy vissza adta a kölcsönt Pribicevicnek, aki a horvát parasztpárt szerint a horvátországi tanárokat nacionalista szempontból és pártérdekből össze-vissza cserélte. Így újabb áthelyezések és nyugdíjazások következtek és a két politikus perlekedésének az iskola érdekei estek áldozatul. Ime: a politika annyira beivódott az iskolaügyekbe, hogy még depolitizálásuk is politikai alapon indult meg.

Ha ehhez hozzávesszük, hogy a háború és az utána következő események a családi nevelést kizökkentették a régi kerékvágásból, továbbá, hogy az államháztartási egyensúly biztosítására irányuló takarékosági rendelkezések mindig és mindenütt elsősorban a tanügyet sújtják és vé-

sül azokat a nehézségeket, amelyek itt a Vajdaságban az anyanyelv iskolai jogának problémája okoz, akkor tisztán áll előttünk az iskola válságának egész körképe. A Száván inneni iskolák nívójának lesüllyesztése könnyebben megy, mint a Száván túliak szintjének fölemelése. Ezen a

ponton a politikát pénzügyi megfontolás is támogatja és ezért féltő, hogy sokáig fog tartani, amíg a noviszadi kongresszuson kibontakozó eszmei törekvések gyökeres tanügyi reformokban fognak terményekülni és az eszmei törekvésekből valóság lesz.

Nagy izgalom Berlinben Poincaré beszéde miatt Stresemann bizik a német-francia közeledés megvalósításában

Párisból jelentik: Poincaré miniszterelnök vasárnapi beszéde politikai körökben előbb kedvező hatást keltett, most azonban már valamivel nyugodtabban itélik meg a beszéd folytán várható következményeket. Mégis erősen elítélik azt az éles hangot, amit Poincaré a háborús felelősség kérdésében és a »középhatalmak barbárságának« elítélésében még mindig használ. Poincaré hívei mindent elkövetnek, hogy a beszéddel szemben támadt ellenszenves véleményt enyhítsék és utalnak arra, hogy Stresemann genji felszólalásának ebben a kérdésben franciaellenes éle volt. Mérsékeltabb körökben a beszéd hiteles szövegének nyilvánosságra hozása után utalnak arra, hogy Poincaré egyes kifakadásai pszichológiailag megérthetők és erősebb kifejezéseit tulajdonképpen védőbeszéd jellegűek. Általános az a felfogás, hogy a vasárnapi beszéddel

Poincaré nem ártott lehetőségének és hogy Briand és Poincaré továbbra is megérnek egyazon kabinetben. Poincaré vasárnapi szereplését így csak epizódszerűnek tekintik, sőt a hétfői lapok megállapítják, hogy Poincaré beszédének hangja jóval mérsékeltebb, mint régebbi beszédei. Berlini jelentés szerint Poincaré vasárnapi beszéde Berlinben kedvezően benyomást keltett. Nem várták ugyan, hogy Poincaré teljesen megváltoztatja beszédeinek régi hangját, de azt mégsem hitték, hogy ilyen éles hangon fog beszélni. Az összbenyomás az, hogy Poincaré beszéde a francia-német tárgyalásokat lényegesen megnehezíti. A *Matin* egyébként közli Sauerwein beszélgetését Stresemann német külügyminiszterrel, aki többek között kijelentette, hogy

a német francia közeledés kiépítésének nehézségei lesznek, ahol azonban erős akaratral keresnek, ott találnak is megoldást. Briand és ő is lehetségesnek tartják a közeledést és mégis mindketten jó hazafiaknak tarthatják magukat. A kibékülés annál hathatósabb lesz — mondotta Stresemann — ha olyan hatalmak, mint Belgium, Anglia és Olaszország támogatni fogják azt. A szomszédosság és az egymást kiegészítő gazdasági források Németországot és Franciaországot parancsolóan készítik a közeledésre és ennek érdekében mindkét részről engedményeket kell tenni. Franciaországnak le kell mondania egyes jogokról, amelyek a versaillesi békeszerződés alapján megilletik és ezzel szemben Németországnak is el kell tekintenie bizonyos jogoktól, amelyeket az a szerződés részére biztosít.

Megindult a bomlás a Jovanovics-pártban Pribicevic éles támadása a közlekedésügyi miniszter ellen

Beogradból jelentik: A görögkeleti Keresztelő Szent János ünnep miatt Beogradban a hétfői nap minden különösebb politikai esemény nélkül telt el. Nagy feltűnést keltett politikai körökben Krotics Rajko képviselőnek, a Jovanovics-csoportból való kilépése, mert ez a politikus volt Jovanovics Ljuba egyik legteljesebb híve és most ő tartja szűkségeinek a Jovanovics-csoport likvidálását, amikor azt követeli, hogy a frakció minden tagja lépjen vissza a radikális-pártba, amelyre rendkívül fontos feladatok várnak. A *Politika*-ban megjelent nyilatkozatában Krotics azzal indokolta kilépését, hogy nem lehet külön frontokon harcolni, mert ennek a következménye volt, hogy a radikálisok elvesztették a beogradi községi választásokat. A nyilatkozat megjelenése után az újságírók nagy érdeklődéssel fordultak a Jovanovics pártklub felé, de a képviselőnek nem tartózkodtak Beogradban és így Krotics kilépéséről nem lehetett a Jovanovics-pártban magyarázatot és közelebbi felvilágosítást szerezni. Ezt az eseményt azzal hozzák összefüggésbe, hogy már Jovanovics Ljuba legodaadóbb hívei sem bíznak abban, hogy a vezér annyira felépül betegségeből, hogy a közeljövőben aktív részt vehetne a po-

litikai események irányításában. Pasics Nikola két beszéde, amelyeket Cavtatban tartott erős hatást keltett ellenzéki körökben. Pasics szavát arra magyarázzák, hogy a radikális párt ősz vezére már nem törekszik arra, hogy a politikai vezetést újból a kezébe ragadja. ellenben nyugalmabvonulásának módjait önmaga kívánja megválasztani. Tárgyalások a miniszterelnöknél Uzunovics miniszterelnököt hétfőn délelőtt fölkereste a kormány több tagja, köztük Makszimovics Bózsó belügyminiszter és Trifunovics Misa közoktatásügyi miniszter, aki a noviszadi tanárkongresszusról számolt be a miniszterelnöknek. Pribicevic Párisba utazott Pribicevic Svetozár boszniai agitációs körutját megszaktatva, hétfőn reggel váratlanul Beogradba érkezett. Az újságírók kérdéseire Pribicevic kijelentette, hogy az esti gyorsvonattal Párisba utazik leányával, aki súlyosan beteg. Pribicevic vasárnap a boszniai Kljucsban, Lickiban és Palánka községben tartott sikeres népgyűléseket, amelyekben rendkívül élesen

támadta Jovanovics Vászsa közlekedésügyi minisztert és azzal vádolta meg, hogy szabadjegyes tisztviselőket küldött kerületbe a független demokraták népgyűlésének megzavarására. Beszédében Pribicevic támadta Jovanovics közlekedési politikáját is és többek között kijelentette, hogy a közlekedésügyi miniszter a vasútpolitikából csak annyit tud, hogy a vonatok síneken szálladnak. Nikics visszatért Beogradba Nikics erdőügyi miniszter hétfőn délelőtt Zagrebből visszatért Beogradba. Az újságírók kérdést intéztek Nikicshez, hogy a zagrebi tartózkodása alatt folytatott-e megbeszéléseket Trumbiccsal, a federalista párt vezérével. Nikics kijelentette, hogy kizárólag magánügyeinek elintézése végett volt Zagrebben, politikai tárgyalásokat nem folytatott és csupán családja tagjaival és közelebbi barátaival érintkezett. Ismét elmaradt az anketbizottság ülése Az anketbizottság hétfőre összehívott ülést, miután kevés képviselő jelent meg, elhalasztották. A pénzügyi bizottság még nem tért vissza Kragujevacból, ahol az állami arzenál ügykezelésének felülvizsgálatát végzi. A bizottság valószínűleg kedden reggel érkezik Beogradba.

Titokzatos gyilkosság az ablakon keresztül

Uj Froehreich-bűnügy

Székesfehérvárról jelentik: Megrendítő gyilkosság történt Sárosd községben. Eszterházy László gróf intézője, Szikszai Ferenc vasárnap este a kastély melletti irodában az uradalom többi tisztjével beszélgetett. Kilenc órakor eddig még ismeretlen tettes az ablakon keresztül belépett az irodába és a golyó szíventalálta az intézőt.

A rendőrség megindította a nyomozást, amely megállapította, hogy Szikszainak, aki tizenhat éve volt ügyszőlővén teljhatalmu ur az Eszterházi-birtokon, sok ellensége volt az uradalmi cselédek között és nincs kizárva, hogy azok-közül gyilkolta meg valaki. Ezzel szemben azonban az a momentum, hogy az uradalmi park utján lábnymokat találtak, amelyek valószínűleg városi embernek jólszabott cipőjétől származnak. Egy másik feltevés szerint az ügyben egy előkelő családnak is szerepe van és egy nő miatt gyilkolták volna meg Szikszait. Ha ez a feltevés igaznak bizonyul, akkor az ügy teljesen emlékeztetne az apósgyilkos Froehreich Ernő bűnügyére.

Az érsek nem fogadta

a becskerekai egyháztanács küldöttségét

Nagy nyugtalanság a becskerekai batorok között

Becskerekről jelentik: A becskerekai katolikus hívők körében nagy nyugtalanságot keltett a *Bácsme gyei Napló*-nak az a híre, hogy

fel akarják függeszteni a becskerekai hitközség egyháztanácsát és helyére direktóriumot készülnék állítani. A *Bácsme gyei Napló* munkatársa megkérdezte Tolveh Oszkár bankigazgatót, a katolikus hitközség világi elnökét, aki a következőket mondta:

— Nem tudom elhinni, bár magam is hallottam róla, hogy az egyháztanácsot felfüggeszték. Annál is inkább, mert a becskerekai hitközség és a felsőbb egyházi fórum közt felmerült ellentéteket sikerült békésen elintézni.

Ha azonban mégis bekövetkeznék ez az eset, akkor az új alapszabályok értelmében a direktórium legelőször hat hónapig marasztalás helyén.

Az a hír, hogy megfélebbezték az alapszabályokhoz csatlakozókat, nem felelt meg a valóságnak, egyszerűen azért, mert a novellát a püspök írta alá, a püspök határozata pedig megfélebbezhetetlen. Mi egyelőre várakozó álláspontot foglalunk el, megvárjuk, hogy mi fog történni és csak akkor fogjuk további magatartásunkat megvitatni, ha az egyháztanács felfüggesztése valóban bekövetkezik.

A becskerekai katolikus hívőket egyébként két újabb esemény tartja izgalomban. Az egyháztanács közgyűlése ez előtt hat héttel elhatározta, hogy ha Rodics Rafael érsek visszatér Amerikából, testületileg meg fog jelenni nála, hogy megköszönje neki az egyházközség békéje körüli írádozásait. Rodics Rafael a napokban hazaérkezett, az egyháztanács azonban még mielőtt küldöttséget menesztett volna az érsekhez, az egyházközség titkárt elküldötte az apostoli adminisztrátorhoz, hogy érdeklődjék, hogy az érsek mikor fogadhatja az egyháztanács küldöttségét.

Rodics Rafael érsek az egyházközség titkárnak kijelentette, hogy az egyháztanácsot, mint testületet nem fogadhatja.

az egyháztanács tagjait azonban külön-külön szívesen látja. Az érseknek ezt az üzenetét az egyháztanács vasárnapi közgyűlésén bejelentették és hallgatólagosan tudomásul vették.

A másik eset, amely nyugtalanítólag hat a becskerekai katolikus hitközség tagjaira, pár héttel ezelőtt történt. Stross Béla, az egyháztanács tagja előtt

Gantjar Károly becskerekai katolikus hitközség sulyosan sértő kijelentést tett az egyháztanács tagjaira.

Az egyháztanács elégtételért fordult a püspökhöz, egyelőre azonban elégtételt nem kapott.

Rodics Rafael érsek vasárnap délelőtt magához kérte a *Bácsme gyei Napló* munkatársát és kijelentette neki, hogy a *Bácsme gyei Napló*-ban megjelent közle-

mény ezidőszerint nem felel meg a valóságnak.

Az érsek nyilatkozatával szemben a becskerekai hitközség számol azzal a lehetőséggel, hogy az egyháztanácsot a legközelebbi időn belül felfüggesztik és helyére direktóriumot állítanak.

Spanyol-olasz flottatüntetés Tangerben

A flottademonstráció Anglia és Franciaország ellen irányul

Londonból jelentik: A *Daily Chronicle* és a *Daily News* jelentése szerint Tangerben óriási az izgalom azokkal a hírekkel kapcsolatban, hogy

az olasz és spanyol flotta közös látogatást akar tenni Tanger kikötőjében.

Az olasz flotta vezérgőzöse, a *Pisa*, szerdán érkezik Tangerbe kísérve az olasz hadiflotta több egységétől és a spanyol hadiflotta vezérgőzöstől a *XIII. Alfonz* csatahajóval.

A tangeri francia hatóságok attól tartanak, hogy

a flottatüntetés, amely kifejezetten Anglia és Franciaország ellen irányul, esetleg zavargásokat idézhet elő a tangeri bennszülöttek között.

A tüntetés kifejezett célja, hangsú-

lyozni *Prima de Rivera* akaratát, hogy

a spanyolok Tangerre minden körülmények között jogot for-málnak.

Az olasz hajóknak a flottatüntetésben való részvétele a törhetetlen olasz-spanyol szövetséget akarja dokumentálni.

A lapok értesülése szerint a francia külügyminisztérium máris megtette a diplomáciai lépéseket Rómában és Madridban.

hogy az olasz és spanyol kormány szándékától eltértsék. Angol politikai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak a flottatüntetésnek és utalnak arra, hogy hasonló flottademonstrációk épp a világháború előtt voltak gyakoriak.

A görög pártok Kondilisz lemondását követelik

Kondiriotisz köztársasági elnök koalíciós kormányt akar alakítani a választások előtt

Athénből jelentik: A Venizelos-ellenes pártok vezetői, Saldaris, Metaxas és Demerdis szombaton este megjelentek Kondiriotisz tábornagnál és

a köztársasági elnöktől Kondilisz miniszterelnök lemondását követelték. A pártok azt kívánják, hogy hivatalnok-kormány alakuljon, amelynek egyetlen feladata a választások levezetése lenne.

Ezenkívül azt követelik a pártok, hogy a választásokat ne a proporciónális választójog alapján folytasák le. Kondiriotisz köztársasági elnök megnyugtatta a nála járt politikusokat, hogy gondolkozni fog javaslatuk felett, mielőtt azonban döntene, szükségesnek tartja, hogy a többi pártok véleményét is kikérje.

A Venizelos-ellenes pártok megbízásából Metaxas vasárnap felkereste Kondilisz miniszterelnököt is és tőle is követelte, hogy mondjon le, mert

csak pártokon felülmúló hivatalnok-kormány képes a választások tisztaságát biztosítani.

Kondilisz tábornok azt felelte, hogy a választójognak önkényes módosi-

tása alkotmányszegés lenne, amire nem vállalkozik. De

ha minden párt ellenzi a proporciónális választójogot és a pártok vállalják is a felelősséget, úgy nem tér ki a választójog megváltoztatása elől.

Hangsúlyozta egyébként Kondilisz miniszterelnök, hogy a pártok bizalmuk a választások tisztaságában, mert ő hátat fordított pártjának és a kormány valamennyi tagja is kilépett pártjából. Kijelentette még Kondilisz, hogy

a választások után amugy is visszavonul a kormányból és a kormány többi tagja is lemond. Figyelmeztette még a miniszterelnök Metaxast, hogy a döntő szót Kondiriotisz köztársasági elnök fogja kimondani.

A köztársasági elnök vasárnap az összes pártok vezetőit magához kérte és hosszas tanácskozásokat folytatott velük. A tárgyalások célja, hogy

még a választások előtt koalíciós kormány alakuljon.

mert Kondiriotisz ezzel a megoldással látná a további bonyodalmakat legjobban elkerülhetőnek.

Nem politikai,

hanem rendészeti beavatkozás volt a Népkör előadásának betiltása

Az előadó Kónya Lajos idegen állampolgár és nem jelentették be előre a felolvasását — mondja Horvat Cvetko rendőrfőkapitány — A vasárnapi intézkedés nem lehet akadálya a Népkör jövő előadásainak

Egészen értetlenül fogadta a közönség a szubotícai Népkör vasárnap esti kultúrelőadásának betiltását, mert a hatóság jóindulatú engedélye az előző előadás által teremtett precedens és főleg a kimondottan kulturális előadások teljesen politikamentes jellege folytán nem lehetett számítani ilyen rendőri beavatkozásra. A rendőrség meglepetésszerű intézkedésének magyarázatul Horvat Cvetko rendőrfőkapitány a következőket mondotta a *Bácsme gyei Napló* munkatársának:

— Két oka volt a vasárnap esti előadás megszakításának és betiltásának. Az első ok, az, hogy az előadás nem az-

zal a programmal folyt le, amelyet a Népkör vezetősége a rendőrségnek bejelentett. Minden nyilvános előadást akár magyar, akár szláv, előzetesen be kell jelenteni és részletes programját be kell mutatni a rendőrségnek. A rendőrség a maga jogánál fogva felügyel az előadásokon és így felügyelt a Népkör legutóbbi előadásán is. A műsor negyedik számaként megjelent a színész Kónya Lajos volt tanár és megkezdte felolvasását „Amagyar nyelv szépségeiről”. Ezt a pontot nem jelentették be előzetesen a rendőrségnek, így a hatóság félrevezetésének esete történt, ennek következtében pedig a jelenlevő rendőrkapi-

tány kötelességszerűen megszakította Kónya előadását és megtiltotta a program további folytatását. Ezt kellett tennie, hiszen nem tudhatta, nem következik-e ezután esetleg még egy olyan pont, amelyet nem jelentettek be.

— A második ok, amely a rendőrséget ez eljárásában vezette, az volt, hogy Kónya Lajos idegen állampolgár, aki azzal, hogy a nyilvánosság elé járult s hozzá még ilyen témáról tartott előadást, vétett ennek az államnak a vendégszeretete ellen.

Itt közbevetettük, hogy Kónya Lajos tudomásunk szerint az évek hosszú sora óta tanára a szubotícai állami kereskedelmi iskolának, tehát mint ilyen, nem lehet idegen állampolgár. A rendőrfőkapitány erre akart huzott elő és rámutatva így szólt:

— Ime, itt van a dokumentum arról, hogy Kónya Lajos folyamodott az S. H. S. állampolgárságért, de a belügyminisztérium ilyen hivatalos szám alatt elutasította az állampolgársági kérelmet.

Horvat Cvetko főkapitány nyilatkozatából a legfontosabb konzekvencia szerintünk az, hogy a vasárnap esti betiltó intézkedés, minthogy egészen esetleges és speciális okok szolgálták alapjául, nem lehet precedens a jövőre nézve és semmiképpen sem érintheti a Népkörnek azt a jogát, hogy törvényes és szabályszerű keretek között, az előírt formalitások betartásával magyarul kultúrális előadásokat rendezzen a jövőben is. Nem tévedünk, ha így magyarázzuk a rendőrfőkapitánynak távozásunkkor tett utolsó kijelentését:

— Tehát nem politikai jellegű intézkedés, hanem pusztán rendészeti beavatkozás történt vasárnap este a Népkörben.

Ezt a kijelentést a Népkör vezetősége — bár szerinte Kónya előadásának bejelentése megtörtént — szintén megnyugvással veszi tudomásul.

A banda

Három testvércigány rablóbandába tömörült

Szilbácsról jelentik: A szilbácsi csendőrség hétfőn beszállította a noviszadi ügyészségre Nikolics Gyura, Mihájló és Jován parabutyi cigányokat, akiket már régóta keresnek és akik már számos betörést követtek el. Legutóbb Hugyec Tamás szilbácsi lakos házába törtek be és azt a szó teljes értelmében teljesen kiürítették. A csendőrség nyomban a betörés felfedezésékor a betörők üldözéséhez fogott és Pivnicán letartóztatta Nikolics Gyura, Mihájló és Jován cigányokat, akiket a községházán levő fogdába helyeztek el, de azok még az éjjel onnan megszöktek.

A csendőrök és rendőrök üldözöbe fogták őket és kutatás közben egy kuruciasban elrejtözve találták őket. Velük volt a rablót zsákmány, Hugyec Tamás holmija, azonkívül nagymennyiségű bársony, szövet, selyem és egyéb lopott holmi, amelyeket a szilbácsi községházára szállítottak és most kutatnak a károsultak után.

A noviszadi törvényszék az egyik cigányt, Nikolics Jován ezévi márciusban héthavi börtönrre ítélte, mert Szabadi Gyula és Hodik József adai vásári szürszabóktól nagybontmennyiségű árut és pénzt loptak el. Nikolics Jován büntetését kitöltve, a napokban szabadult ki és Novoszélorá ment, ahol még aznap betört és másnap a csendőrök elfogták és Noviszadra akarták szállítani, de Nikolics Gajdobrán kiugrott a vonatból és megszökött. Most ő is kézre került s testvéreivel együtt ül a noviszadi ügyészség fogházában.

ELSER-fonal, ELSER-mosott, ELSER-Webe. Selyemszál (Seidenwebe) váznak felülmúlhatatlan minősége 75 év óta közismert.

KISEBBSÉGI ÉLET

Avarescu tábornok, román miniszterelnök római tartózkodása alatt nyilatkozott a Journal de Geneve tudósítójának. A nyilatkozatban a miniszterelnök kitért a kisebbségi kérdésre is. »Gazdasági szempontból — mondotta — a liberális politika nem volt szerencsés; Bratianu Vintila azt vitatta, hogy Románia tudni fog önmagán segíteni és a lej revalorizálhatja. Ez az a pont, amelyben a kormány politikája eltér az előző kormányokétól. A lej revalorizálása elmarad: földjog a stabilizálás. Az új kormány egyetlen célt tűzött maga elé: az idegen tőkének Romániába való behozatalát. A cél elérésére két dolog szükséges: a belső megszilárdulás és a külső biztonság. Ebből a célból a kormány megértést keresett a kisebbségekkel, paktumot kötött velük, még amikor ellenzékben volt. Ez a paktum nem tartatott meg a maga egészében, de a szelleme fennáll. A kisebbségek nem érik be a panaszkodással; külső befolyás alatt állanak és résztvesznek ama államok erkölcsi életében, amelyekhez korábban tartoztak. Ilyeténképpen a szomszédokkal való jó viszonyok azokra az államokra nézve, amelyekben kisebbségek vannak, nemcsak nemzetközi, hanem belpolitikai érdekek is.«

Az erdélyi zsidó tanulók felvétele körül egyre bonyolódik a rejtély. A miniszteri rendelet úgy intézkedik, hogy minden esetben kérvénnyel kell fordulniok Bukarestbe, ha magyar iskolába akarnak beiratkozni. Az erdélyi tanfelügyelőségek viszont olyan utasítást adtak ki, hogy a kérvényeket nem kell Bukarestbe küldeni, elég ha a tanfelügyelőségekhez eljuttatják. Wjller képviselő, aki ebben az ügyben eljár a minisztériumnál, a titokzatos rendeletről ezeket mondotta: »Dumitrescu vezérigazgató nekem kijelentette, hogy a zsidó tanulók, akik a magyar felekezeti iskolákba be akarnak iratkozni, kérvénnyel fordulhatnak a kerületi inspektorhoz. A kerületi inspektorok jogában áll a kérvény felett dönteni. Az inspektor, aki ott van a helyszínen, könnyen meggyőződhet arról, hogy az illető tanuló szüleinek tényleg magyar-e az anyanyelve és így rövid uton dönthet a tanuló felvételéről. Nem szükséges, hogy a magyar iskolákba beiratkozni szándékozók a kérvényeiket Bukarestbe a minisztériumba üldjék be. Ha az inspektor nem tudna dönteni, vagy nem tudná megállapítani az illető tanuló anyanyelvét, ebben az esetben az inspektor terjeszti fel a kérvényt a minisztériumba. A helyzet azonban az, hogy a zsidó tanulók felvételi kérvényének ezt a beadási módját, hogy a kérvényeket első fokon az inspektorok intézhetik el, nem hirdették ki mindenütt. Biztos tudomásom van például arról, hogy épen Nagyváradon, ahol a legnagyobb tömegben élnek a zsidók, akik nagyon szívesen adták volna be gyermekeiket magyar iskolába, nem tudták azt, hogy a kerületi inspektorokhoz folyamodhattak volna első sorban gyermekeik felvétele ügyében, igen sok jó magyar zsidó színt megrettent attól, hogy most a kérvényével Bukarestbe kell mennie és ezért beíratta gyermekét az állami iskolába. Dumitrescu megígérte, hogy körtáviratban értesíti az inspektorokat, hogy a terminus lejártá után is elfogadhatók kérvényeket a beiratkozásra.«

A salzburgi tartományfőnökség meghívta a népszövetségi ligák uniójának elnökségét, hogy ezévi tanácsülését Salzburgban tartsa meg. A népszövetségi ligák uniója a háború befejezése óta már ülésezett Ausztriában, még pedig 1923-ban Bécsben. A salzburgi tanácskozásokon az összes európai és amerikai államokból mintegy 150 delegátus vesz részt. A kongresszus tagjai szeptember 28-án érkeznek Salzburgba. Az első három napon, szeptember 28., 29. és 30-án a nemzeti kisebbségek problémáinak tanulmányozására kiküldött egyes bizottság fog ülésezni és a kisebbségi javaslatokról határozatokat hozni. A kisebbségi bizottság tanácskozásainak színhelye a Mozarteum nagyterme lesz. Az unió elnöki tanácsának első ülést október 1-én tartják meg. A kon-

ferencia október 4-én fejeződik be. A kisebbségi kérdésen kívül, amely az idei kongresszus napirendjének gerincét alkotja, tárgyalásra kerül többek között a lefegyverezés problémája is.

Az erdélyi magyar párt ellenzékének mozgalmáról a bukaresti lapok is megemlékeznek. A Cuvantul azt írja, hogy az akció kizárólag a magyar történelmi osztályok túlsúlya ellen irányul

és mint ilyent a román nép örömmel üdvözi. A kotozsvári Biruinta, a kormánypárt lapja ezeket írja: »Mint semleges szemlélő nyugodtan nézzük a magyar párt mozgalmát. A kormány minden körülmények között meg fogja őrizni a nagyfokú engedékenység és a magyar problémával szemben tanúsított megértés álláspontját és nem foglal sem pro, sem kontra állást Krenner Miklós dr. mozgalmával szemben.«

Helyre akarják állítani a Vatikán világi hatalmát

Egy olasz történettudós javaslata szerint a vatikáni állam területét kibővítenék a tengerig

Rómából jelentik: Politikai körökben óriási feltűnést kelt az *Osservatore Romano* cikke, amelyben a Vatikán félhivatalos lapja hangsúlyozza, hogy

a vatikáni kérdést ma már sokkal inkább lehetne békésen elintézni, mint néhány évvel ezelőtt.

A lap részletesen foglalkozik Chiari olasz történettudós javaslataival, amely szerint

a Vatikánnak szuverén hatalmát helyre kell állítani

és a Vatikán területe felett korlátlan tulajdonjogot kell adni a pápának. A terv szerint a pápának több mozgási szabadságot kell biztosítani, még pedig úgy, hogy kibővítenék a Vatikán területét,

hozzácsatolnának a vatikáni államhoz egy sávot, amely a ten-

gerig vezetne, úgyhogy a Vatikán közvetlen érintkezésbe lépne a külfölddel is azáltal, hogy egy vatikáni kikötőt építené.

A Vatikán félhivatalos lapja szerint ez a terv fényes bizonyítéka annak, hogy a vatikáni probléma már komolyan foglalkoztatja az olasz közvéleményt. Az elmúlt évek liberalizmusa a vatikáni kérdést véglegesen elintézettnek tekintette, de most már olyan hangok hallatszanak, hogy jóvá kell tenni a Vatikánnal szemben ötvenhat évvel ezelőtt elkövetett hibát s világhatalmat kell adni a pápának.

A *Secolo* értesítése szerint a Vatikán hajlandó Chiari javaslatait megfontolás tárgyává tenni

és arra nézve tárgyalásokat kezdeni.

Teregetik a Zsivot büneit

Megkezdődött a büntető tárgyalás a Zsivot kiházasító és a Szlávia temetkezési egyesület vezetői ellen

A Zsivot-pör első tárgyalási napja azt a szenzációt hozta, hogy Rukovina Oszkár, akinek kihallgatása az egész első tárgyalási napot igénybevette és valószínűleg a második, keddi tárgyalási nap jórészt is ki fogja tölteni, megvádolta Grádics Damján, a Szlávia temetkezési egyesület elnökét azzal, hogy nem létező személyt iratott be tagnak a Szlávia temetkezési egyesületbe és felvett utána 30.000 dinár biztosítási összeget. Azonkívül kiderült Rukovina vallomásából az is, hogy sem a Zsivot kiházasítási egyesületnek, sem a Szláviának nem volt a közgyűlés által megválasztott igazgatósága és felügyelő bizottsága.

Az első tárgyalási nap déli egy óra után ért véget és a hetvenhat vádpontból tízet tárgyalta le.

Nagy érdeklődő közönség jött össze hétfőn korán reggel a városháza nagy tanácstermében. Az emeleti karzat is zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. A hétfői számban már beszámoltunk a monstrepör eseményeiről mindaddig, amíg a bíróság megkezdte Rukovina Oszkár részletes kihallgatását.

Báró Rukovina Oszkár a pör főváltója hosszú szürke, elegáns szabású felöltőben állt a bírói emelvény előtt. Magas, nyamánk alak, simára borotvált arccal. Nyugodtan, megfontoltan beszélt. Minden kérdésre kimerítő, magyarázó választ ad.

Báró vagy szélhámos?

Az elnök: Megértette a vádat?

A vádlott: Megértettem.

Az elnök: Bünsnek érzi magát és mennyiben, az összes felsorolt vádpontokban, vagy csak egy részében?

A vádlott: Egyetlen egy vádpontban sem érzem magam bünsnek.

Az elnök: Ön bárónak nevezi magát nemde, milyen alapon?

A vádlott átnyújt az elnöknek egy iratcsomót, amely másolata egy, a Magyar Nemzeti Irattárban őrzött latin nyelven megírt bírói oklevélnek.

Ezután az elnök felhívására a vádlott részletesen elmondja a Zsivot Kiházasító és Szlávia temetkezési egyesület megalakulásának történetét és ismerteti ügy-

vezetését. Ennek megtörténte után a bíróság áttért az egyes vádpontok tisztázására.

Rukovina ötezer dinárt adott kölcsön az egyesületnek

A vád első pontja szerint az igazgatóság tagjai egymás között elosztottak 22.000 dinárt, amit »diszkrét kiadások« címen könyveltek el, 1665 dinárt ajándékoknak és 5996 dinárt különböző kiadásoknak könyveltek el.

Ezekre nézve a vádlott előadja, hogy 1925 májusában és júniusában az alapszabályok jóváhagyásának elintézése végett az igazgatóság tagjai közül Grádics, Bacsa, az egyesület titkárnak Dörflernek kíséretében, valamint Erdődyvel együtt többször leutaztak Beogradba és szervezés véget Csantavirre, ahol az egyesületnek fiókja volt. Az utazások finanszírozására az egyesületnek nem állott elegendő pénz a rendelkezésére és többek között a vádlott is 5000 dinárt előlegezett a szervezési költségek fedezésére. Ezt az összeget később, mikor a megalakulás megtörtént, visszavette.

A huszonkétezer dináros diszkrét kiadásokra a vádlott részletes felvilágosítást ad; szerinte, amikor az alapszabályok megerősítését akarták kieszközölni Erdődy, aki az egyesületnek pénztárosa volt, háromszor utazott Beogradba. Minden utazásnál négy-ötezer dinárt vitt magával és mikor visszatért, úgy számolt el az összeggel, hogy ahból ügyvédnek adott nagyobb összeget, a többi utazási költségekre ment el. A vádlott sohasem tett utazásokat és ilyen címen soha pénzt nem vett fel. Tudomása szerint az 1660 dináros különböző kiadásokra vonatkozó elismervények Dörfler birtokában vannak. Kijelenti, hogy semmiféle szabálytalanság ezeknél a tételeknél nem történt. Megegyezés volt a két egyesület között, hogy a Zsivotot terhelő a szervezési kiadás, ami 22.000 dinárt tett ki, viszont a Szlávia viseli a házbér és az irodabutorok berendezését,

Nem voltak igazgatósági tagok

Vallomása során a vádlott elmondta, hogy 1915 december 20-ikára közgyűlést terveztek és ennek a közgyűlésnek kel-

lett volna megválasztani az igazgatósági tagokat. Ezt a közgyűlést azonban nem tartották meg, mert a rendőrség betiltotta és így nem kerülhetett sor a választásra. Tény tehát az, hogy sem a Zsivotnak, sem a Szláviának közgyűlés által megválasztott igazgatósága, sem felügyelő bizottsága nem volt. Az a vád tehát, hogy az igazgatósági tagok egyuttal fizetett tisztviselői voltak az egyesületnek, már ezért sem állhat meg. A vádlott kijelenti, hogy mint beosztott tisztviselő működött, igazgatói hatáskört nem töltött be. Pénzt sohasem kezelt és kifizetésekre sem adott utasítást.

Arra a vádra nézve, hogy a közgyűlés tisztviselői fizetésekre csak 10.000 dinárt engedélyezt és ők 16.000 dinárt vettek fel — előadja, hogy ők, Rukovina Dörfler és Erdődy június 1-én lettek akceptálva. Fizetésük összege együttvéve 8000 dinárt tett ki.

Mjutan az egyesület nem rendelkezett készpénzzel, júniusban és júliusban nem kaptak fizetést, hanem augusztus 1-én vettek fel 16.000 dinárt, kéthavi fizetésük fejében. Rendes fizetést csak augusztus 1-től kaptak.

A szerencsés kölcsönkölés

Rukovina elmondja, hogy a Zsivot hetvenegy házassági esetet fizetett ki átlag 10.000 dinárral. A kifizetett összegek nem voltak egyformák, volt 20.000 dináros tétel, tízezer és ötezer dináros tételek, a pénztár készpénzállománya szerint. Hetvenegy esetben befolyt 786.000 dinár, ebből kifizettek 710.000 dinárt, a megmaradt 76.000 dinárból Sok Lajos ékszerésznek, az általa a tagoknak hitelbe kiadott 161.000 dinár értékű, ékszerért fizettek 50.000 dinárt, a többit a Városi Takarékpénztárba helyezték.

Rukovina megvádolja Grádics elnököt

Ezután áttérnek a Szlávia ügyeire. A vád szerint Rukovina és Grádics Danjekovics Béla nem létező személy, mint kedvezményezett nevére beiratták az egyesületbe Gálík Józsefné és ennek halála után a felvett 30.000 dinárt elosztották.

A vádlott erre vonatkozólag a következőket mondja:

— Egy alkalommal az ellenőrző-lap kontrolálása közben észrevettem, hogy Danjekovics Béla, Gálík Józsefné kedvezményezettje hátralékban van a tagdíjak befizetésével. Utasítottam a pénzbeszedőt, hogy menjen el Danjekovicsnak Palmoticseva utca 42. számú lakására és a tagdíjakat hajtsa be. A pénzbeszedő az említett helyen Danjekovics helyett Grádics elnököt találta, aki azt mondotta, hogy Danjekovics szálláson lakik és őt bízta meg a könyvecske és a tagdíjak kezelésével. Gálík Józsefné halálakor Grádics elnök kiállította a kifizetési jóváhagyó aktát és mikor a 30.000 dinárt felvette, az elismervény alá odairta még Danjekovics Béla nevét is. Nem sokkal ennek megtörténte után egy este Nagy könyvelő és Erdődy pénztárnok megjelentek az irodámban és tudatták velem, hogy Grádics elnök 30.000 dinárt vett fel nem létező személy nevére. Én az esetet azonnal tudattam Bacsa József elnökkel, aki azonnal közgyűlést hívott egybe. Bacsaival együtt fogalmaztuk meg a feljelentést Grádics ellen, melyet a közgyűlésnek akartunk benyújtani. A közgyűlést megelőző napon Bacsa tudatta Grádicsal az ellene felhozott vádat és felszólította őt, hogy ezek után önként mondjon le az elnökségről és távozzék az egyesület kötelékéből. Grádics ezt meg is tette és lemondott. Ezzel csak azt akarom igazolni — fejezte be Rukovina — hogy én, mint feljelentő, nem osztokodtam sem most, sem máskor Grádicsal.

Pavlovics István elnök ezután felfeszakította a tárgyalást és annak folytatását kedd reggel fél kilenc órára tűzte ki.

ENGLESKI MAGAZIN

fiókja Beograd, Vuka Karadžića 18

Mértékosztály legfinomabb műveletekre

Fehérgyanta mérték után

Különlegesség: kész angol ulsterek, ruhák, eredeti „Burberry“ esőköpeny

Sportruházati különlegességek 3310

Kis gyerek a határon

Arendőrtanácsos szivességetkért, vizonzást ígért s nem engedett buza szüleihez egy kétéves kisfiút

A szerbek és magyarok közti megértést és közeledést nem a vezető politikások akadályozzák meg, hanem egyes közegeknek a tapintatlansága gáncsolja el, hol az egyik, hol a másik oldalon. Klasszikus példa erre az a kínos jelenet, amelyet vasárnap délután Csikériánál a jugoszláv-magyar határon a magyar határrendőrök okvetlenül és egy volt szubotici, jelenleg bajai rendőrkapitány tapintatlansága idézett elő.

Az affér szenvedő hőse dr. Klunics Martin szuboticiai járásbíró, illetve az ő két éves kisfia. Az ügy előzményeihez tartozik az, hogy augusztus hó folyamán megjelent Szubotican dr. Dobó Árpád, volt szuboticiai rendőrkapitány, aki jelenleg mint magyar rendőrtanácsos, Baján az utlevélgyorsítási főnöke. Dobó felkereste dr. Klunics járásbíróját és elmondta neki, hogy Szubotican a Vojvoda Putnik-trigon egy háza van a feleségének s rájuk nézve kétéves, hogy a házat eladassák. A házon azonban a haszonbérlet juttatására bekebelezett telekkönyvi korlátozás van, amelynek törzése nélkül az ingatlan nem értékesíthető. Dr. Klunics járásbíró erre eljárt Petrovics István törvényszéki elnökkel és arra való tekintettel, hogy magyar köztisztviselőről van szó, kieszközölte a bekebelezés soronkívül való törlesztését. Dobó rendőrkapitány hallálkodott és készséggel megígérte dr. Klunicsnak, hogy teljesíti azt a kérését, hogy a bírónak Baján a nagyanyjánál tartózkodó kétéves kis fiát átengedi a határig, hogy ott a szülők átvehessék. Dobó azt is megígérte, hogy a gyermeket és nagyanyját ő maga kíséri el a határig. Klunics ebben bizva, levélileg úgy állapodott meg anyósával, hogy vasárnap délután kimennek Csikériára a határra és ott átveszik a kis gyermeket. Klunics anyósa, Jerkoviczné megjelent Dobó rendőrkapitánynál, aki kijelentette, hogy irásos engedélyt nem adhat a kisfiu átvitelére, azonban ki fog telefonálni a határrendőröknek, hogy ne támasszának akadályt.

Vasárnap délután hat órakor megjelent autóval a határon dr. Klunics feleségével, a második oldalon ott állt a nagyanya a kisgyerekekkel. A magyar határrendőrök azonban kijelentették, hogy nem kaptak semmiféle utasítást s megtagadták a kisgyermek átengedését.

Tárgyalások indultak meg Klunics és a határrendőrök között és három óra hosszáig disputáltak afelől, hogy a két esztendő gyermekek kell-e utlevél, ha szülei haza akarják vinni. Közben a kisfiu nem törődve azzal, hogy közte és szülei között határ van, odaszaladt az édesanyjához. A magyar határrendőrök azonban azzal tenyegézték, hogy utána lőnek az autónak, ha el merik vinni a kisgyereket. Csak nagynehezen sikerült kapacitálni a magyar csendőröket,

hogy eresszék le a puskát és nézzék el, hogy a szülők hazahozzák a gyerekeiket. Azt azonban már nem lehetett elérni, hogy a kisgyerek ruháit is átengedjék a határon.

A magyar rendőrtisztviselő tapintatlansága természetesen Szubotican megbotránkozást keltett és hihetőleg hasonló megbotránkozást kelt Baján is, mert az ilyen esetek semmiesetre sem járulnak hozzá, hogy Magyarországnak barátokat szerezzenek Jugoszláviában.

előre súlyos gond marad az Apatin és Szonta-környéki társulatok számára a kormánysegély összegén túl hiányzó költségek előteremtése.

Az Apatin—szontai ármentesítőtársulat 28-ikán, kedden árlejtés útján kiadja a gátépítési munkálatokat. Ennek a hírek a hallatára a környékbeli gazdák már meg is kezdték a szántást és a vetést a dunamenti földeken, abban a reményben, hogy az újabb árvízpusztítás veszélyét a meginduló védelmi munkálatok végre elhárítják.

Berlekovich Sándor

Megkezdik

az új Dunagátak építését

Tíz és félmillió dinár kormánysegélyt ígértek Beogradban — Nem elég a pénz, a gátmunkákat azonban megkezdik

Az Apatin—szontai, valamint az Apatin—monostorszegi ármentesítőtársulatok érdekeltségének küldöttsége a Dunabalszinti ármentesítő társulatok küldöttségével, mint jelentették, csütörtökön és pénteken Beogradban tartózkodtak, hogy az illetékes minisztereknél a töltések helyreállításához szükséges segély kiutalása végett eljárjanak. A monstre-küldöttséget dr. Petrovics Milivoj szombori főispán vezette és abban résztvettek az érdekeltek járásbírói, valamint a községi jegyzők és bírák is.

A Bácsme gyei Napló munkatársának értesülése szerint a küldöttség Gavrilovic Ottó nemzetgyűlési képviselő kaulazolása mellett megjelent Trifkovic Márkó parlamenti elnökkel, aki személyesen vezette azután a küldöttséget az illetékes szakminiszterek elé. Mindenütt pozitív ígéretet kapott a küldöttség arra, hogy

az árvíz sújtotta vidék ármentesítőtársulatai részére már néhány nap múlva tíz és félmillió dinár segélyt utal ki a kormány.

Ebből a segélyösszegekből az Apatin—szontai ármentesítő társulat részére három és fél millió, az Apatin—monostorszegi részére kilencszáz ezer dinár jut. Az apatini érdekeltek között, akiket az árvíz csapása a legérzékenyebben sújtott, a kormány ígérete örömet keltett, mert ennek segítségével végre hozzáláthatnak a szakadás betöltéséhez és

remény van arra, hogy a részben ma is víz alatt levő területeket

még ebben az évben be lehet venni.

A szakértőktől nyert információink szerint most kiutalásra kerülő összeg még mindig nem lesz elegendő a töltés szakadásnak és annak az átvágásnak betöméséhez szükséges költségek fedezésére, amelyen át a Duna kiömlött vizét le kellett ereszteni. Ezek

a munkálatok sokkal többé fognak kerülni három és félmillió dinárnál, elsősorban azért, mivel a gát nem építhető fel a régi helyére, ahol tiz-husz méter mélységű gödröket mosott ki az ár, hanem a régi vonalból kijúduló és arra visszatérő, mintegy másfél kilométer hosszúságú két szárral, hegyesszög alakban meg kell kerülni a rombolás helyét. Ez az új töltés körülbelül kétszázötven ezer köbméter földanyagot fog felemészteni, beépítése köbméterenként tizenöt-tizenhat dinárba kerül, így már magának az új töltés költségeinek végösszege három és háromnegyed millió dinár lesz. Hátra van azonban a gátvágás betömése, amihez körülbelül százezer köbméter föld kell s ez pénzben másfélmillió dinárt jelent.

Összesen tehát öt és egynegyed millió dinárra volna szükség az új gát kiépítéséhez és az átvágás betöméséhez.

Petrovics Milivoj dr. főispán és a küldöttség vezetői a legnagyobb buzgalommal igyekeztek a küldöttségjárásnak minél nagyobb eredményt biztosítani, de a felkeresett politikusok és miniszterek megértő előzékenysége ellenére is egy-

Az író szerelme

Irtja: Erdős Renée

Évek múlva, mikor külföldi utjáról hazakerkezett, megint belépett kedvenc színházába, hogy lássa játszani kedvenc színészeit. Elfoglalta régi helyét a fődíszterem — inkább csak atavisztikus megszokásból — megint fölnezt az első emeletnek arra a páholyára, ahova anynyiszor küldte föl tekintetét s ahol anynyiszor tett látogatást a multban!

S mintha semmi sem változott volna a páholy körül, éppen úgy, mint a színpadon és a nézőtérben. Itt megint azok a kedves, finom, lelkes művészek játszottak, akik annyi darabját diadalra vitték már és a nézőtér is a régi, kedves, intim barokk-terem volt, sápadt aranyozásával, bronzlámpáival, zöld selyemdrapériáival a páholyokon. És igen... a páholy is az volt, ami régen és benne ült az Asszony, életének egyetlen, igazi, nagy és elérhetetlen szerelme.

Ott ült most is és a három esztendő úgy futott el rajta, mint egyetlen óra. A régi szépsége tündöklött most is az ékszeres és csipkék között s az estélyi ruha kivágásából megint azok a rózsaszínű márványvállak és karok szikráztak elő, mint régen és fejedelmi fejt büszkén tartotta karsu nyaka fölött és szép gögös tekintete megint azzal az istennői nyugalommal siklott el a tömeg fölött — mint régen — mint akkor, amikor még az író az életét adta volna oda egyetlen felgyulladt, izzó tekintetért csak annak a szemeknek s amikor éjszakai órák és kizsoltak voltak a tehetetlen vágytól, ahányszor csak így látta őt.

De ez régen volt... három év előtt... S az író most nyugodt közönnyel nézett föl a páholyba és mosolygó udvariassággal köszönt fel — őh minden harag

és minden fájdalom — sőt szinte minden emlék nélkül. Egyszerűen csak megállapította róla, hogy ott van. Hogy még mindig szép, sőt szebb talán, mint volt, az új divatban, az új hajviselettel. A régi asszony... a megközelíthetetlen... az elérhetetlen... az ideál!

És csak három év mult el azóta — Lehetséges ez? Mi is történt a három év alatt, hogy ilyen közömbösen és nyugodtan tudja nézni?

Semmi, vagy csak nagyon kevés. Megirt egy könyvet — egy regényt — és benne az asszonyt kiírta magából. Kijírta oly teljesen és maradéktalanul, minden jajongó érzésével, minden kielégíthetetlen szerelmi gyötrődésével együtt, hogy a szép hideg bálványból nem maradt egyéb, csak pora és hamva az igazi asszonynak, akiért emésztette magát évekig, évekig...

Az asszony elolvasta a könyvet, megdicsérte és elvette — és maradt minden a régiiben. A férfi pedig, az író, szjnté egy percről a másikra kiábrándult az asszonyból, elfordult tőle és elfelejtette.

Akkor a könyv már megkezdte útját a világban és ő is ment a könyv után, a siker heroldja után — ment és élvezte a diadalt, az ünneplést, a vagyont, a dicsőséget és mindazt, ami ezek nyomán jár, idegen asszonyok idegen szerelmét, messze vidékek bájait, tengert és városokat, dalokat, színeket és ízeket — mindent, amit a világ ad a zenének, akit elismert...

És ime most itt van, visszajött és már indul is ama páholy felé, ahol az az asszony ül, akinek a könyvet köszönheti.

Már ott ül mellette és hallgatja hangját, kérdéseit, melyeket hozzáintéz, szívélyesen, melegen, őszinte érdeklődéssel. Látja alakját, a régi szépet és gondolja magában:

— Hány nagy szerelmemet elhagytam már, de az alkotást nem hagytam el soha! És minden nagy szerelmem tulajdonképpen csak az alkotásért volt. Mihelyt egyik felbujtott és kihozta belőlem azt az isteni tartalmat, mely ott lappangott titkon minden érzésem alatt, rögtön lecsillapult a nagy láz és utána jött a belettség... és jött az unalom. Ettől félt talán? Ezt nem akarta? Szép asszonyi gögie ebbe nem tudott belenyugodni?

— Valóban nem tudom, mit érez, mit gondol... de istenem, már nem is érdekel nagyon. Játszánkát megjátszottuk... a nagy tét az enyém lett s ő is örülhet, hogy úgy került ki a játékból, hogy nincsenek súlyos veszteségei. Megmaradt az ideál piedesztálján, az elérhetetlenség piedesztálján és mindenki tudja, hogy ő a hősnője a könyvnek. Ez neki elég és többet nem is érdemel.

— Többet? — kérdezte magától egy kis gondolkodás után meghökkenve. — De hát mi a több ennél? Mi lehet több ennél? Hiszen örökre él szépsége a könyvben? Örökké fog élni az a varázs, amit reám gyakorolt! Több? Hát több lett volna, ha nekem adja magát egy-két hónapra, egy-két évre, vagy ameddig már tarthat egy ilyen eszeveszett szerelmem? Ha küzd és harcol velem azért, ami bennem az örök és kérlelhetetlen ellensége; az íróval? Aki őt minden csókon keresztül leste volna? Aki öleléseinek lázat mérte volna? Aki lelkének legfinomabb rezdüléseit az analízisre születtett és hideg eszközeivel boncolgatta volna izekre? Mi lett volna több?

Hiszen én neki a halhatatlanságot adtam! Van ennél több? Én alakját a szépség elmulhatatlan szobrába faragtam azért az elentállásért, amit velem szemben tanusított... ki tudja, nem küszködve és szíve ellenére-e?

Valóban, ő a jobbik részt választotta, amikor nem adta meg magát! Engem naggyá tett vele... és saját magát is! Meg lehetünk egymással elégedve!

Ezeket gondolta az író, mialatt a felvonás lepergett szeme előtt és szeretett művészei játszottak a színpadon.

Azután bucsuzott és ment, kissé fáradt mosolyával és szemében azzal a messzenézó, borongós tekintettel, mely sajátja azoknak, akik a maguk életében, az alkotáson keresztül még száz és száz életet élnek és attól csüggedtek kissé és kiábrándultak.

S amikor erősen szürkülő feje után bucsukodott a páholy ajtaja, megszólalt az asszony férje, valami önkénytelen elégedettséggel a hangjában.

— Hogy megöregedett ez az ember! És megszólalt a férj barátja és az asszony barátja, az örök harmadik, a páholy mélyében.

— Hja, a sikerek, a sok dicsőség, a sok asszony... bizony ezek nem arra valók, hogy fiatalítsák az embert!

Az asszony egy ideges pillantást vetett a beszélőre, aztán megint a színpad felé nézett.

— Én nem vettem észre — mondta egy kis hallgatás után — hogy megöregedett. Én fiatalnak látom.

És egy percre lehunyta szempilláit, hogy elrejtse mögöttük azt a kifejezést, mely nem szólt sem a férjnek, sem a barátjának, hanem annak a harmadiknak, aki eltávozott.

És ez a kifejezés az a régi, szép nagy tekintet volt, tele vonással, tele visszafójtott csodálattal, hévséggel és odaadással, amiről mindig tudta, hogy el kell rejtene, ha azt akarja, hogy megmaradhasson egy életen keresztül — a hafálig — sőt ki tudja, talán még azután is valamivel...

CIRKUSZ

Személyzet

Mivelhogy az ember egy önző vadállat és egyedül lenni nem jó, tehát megnősültem, abból az önző feltevésből kiindulva, hogy akkor majd jobb lesz. Tudniillik lesz majd, aki vigyáz rám és lugast varázsol nekem, miközben én odakünt a viharban harcolok s megvédem azt a kárttevő vadaktól.

Vettem egy négyszobás lugast, melyet csakhamar gyermekek csicsérgése vert fel, ugymint Pistike, Bandika és Jolánka. Ehhez vedd szegény jó feleségemet, Ödönt, akít egyrészt azért nevezek Ödönnek, hogy nehezebb legyen kitalálni, másrészt azért választok álnév gyanánt férfinévet, mert egész bátran lehetne férfinéve is, tekintve, hogy kopaszra nyírja a fejét, lovagol, cigarettázik és köp, harmadszor azért nevezik szegényjónak, mert hiszen nő-sülési önzésem tárgyául őt választottam.

Na és ezenkívül természetesen a személynét, gróf Csutora Mária, a szakácsné. Sophie Scheinheilgenstein, a német nevelő és Tündérligetly Abigél, a házitánító is természetesen.

A szakácsné egyszerű lakosztálya a lakás tulsó helyén van, végén van, a konyha mögött. A német nevelő a szalonban alszik, hogy bennünket ne zavarjon.

A házitánító ilyenformán kénytelen írószozámmal megelégedni, másutt nem lévő hely.

Mi öten az udvari szobában lakunk. Boldogságunkat semmi sem zavarta, akkor azonban, mintegy félévvel ezelőtt, bizonyos jelentéktelennek látszó esemény miatt nehézségek léptek fel, melyeket csak bonyolult tervek megkonstruálásával és véghezvitelével sikerült elhárítani.

Ugyanis nekem el kellett utazni egy hétre a fentebb említett kárttevő vadak megfékezésére. Ugyanekkor Bandika meghült és egész éjszaka köhögött, amitől a feleségem nem tudott aludni. Miután a német nevelőt a köhögés nem zavarta, ő költözött be az udvari szobába, a feleségem pedig a szalonban vetett magának ágynak.

Másnapra kiderült, hogy a német nevelőnek rövid az ágy, tehát úgy próbálták a dolgot megoldani, hogy az ágyakat kicserélték, minek következtében a zongora csak úgy fért el, hogy az uriszoba ajtaja elé állították. Így az uriszobába csak a fürdőszobán keresztül lehetett bejárni, ami azért okozott újabb bajokat, mert így a házitánítóknak, aki reggel nyolckor iskolába kíséri a gyerekeket, olyankor kellett átmenni a szalonon, amikor a kisasszony házi rend szerint öltözködött. Ezt elejnté úgy igyekeztek ellensúlyozni, hogy a szakácsné került a házitánító helyére, miután azonban a házitánító nem óhajtott — nagyon érthetően — a cselédszobában aludni, egy hónapos szobát kellett kivenni a házitánítóknak a lakásunk közelében.

Utamból hazatérve feleségemet ideg-göröskben találtam, mivel kiderült, hogy a szakácsné átjárt a házitánítóhoz, amiről a gyermekek is tudomást szereztek. Első intézkedésem a házitánító elcsapása volt, akinek helyébe, némi táncszobás után, szobalányt vettünk. A hónaposszobát azért megtartottuk, mivel a szobalány egyben varrás munkákra is vállalkozott, amit csak odaát tudott elvégezni.

Viszont nőmet a kiállott izgalmak ágyának döntötték. Egészségének helyreállítására a háziorvos nem vállalkozott, mondván, hogy ilyen zajos helyen az lehetetlen. Szanatóriumba szállítottam. A sanatóriumban módjában volt nyugodtan áttekinteni a helyzete s mint gyermekeiért aggodó anya magányában arra az eredményre jutott, hogy asszony nélkül elzülnek a gyerekek. Levelet írt nekem, melyben olyképp intézkedett, hogy Bandit addig, míg ő meg nem gyógyul (erről pedig intézkedéseinek tanúsága szerint még sokáig nem lehetett szó) helyezzem el Málesi néniéknél, Pistikét adjam intézetbe, a hatéves Jolánkát pedig igyekeznek férjhezadni. Telefonáltam a sanatórium orvosának, aki odanyilatkozott, hogy

hagyjanak rá mindent és tegyék úgy, a hogy akarja, mert a lélekelemző módszer, amivel most gyógykezelé, ezt megkívánja.

Elsőször Bandikát helyeztem el a rokonoknál. Csak úgy vált lehetségessé, hogy át kellett adnom vele a nevelőnőt is. Pistike így felügyelet nélkül maradván, a házitánító átalakítottam gyermekkertésznővé, Jolánkát leküldtem vidékre. Azonban Málesi néni összevesztett a szobalánnyal s így a szakácsné eredeti hatáskörét elvesztette és felmondással fenyegetődzött, amit azért nem lehetett elfogadni, mert akkor ki főz majd Ede bácsi sógorának, aki időközben beköltözött hozzánk és aki cukor-

bajos lévén, csak a Mami köztét bírta enni.

Nem akarom untatni az olvasót a továbbiakkal.

A végleges megoldást most ütöttem nyélbe, némi fejtorés után.

Ede bácsi sógora Marival megmaradt a lakásban. A nevelőnőt és a szobalányt sikerült elhelyezni egy olasz fűrdőhely egyik kényelmes penziójában.

Magam garzonlakást vettem. Itt bűnhődök most önzésemért, amit feljebb volt szerencsém vázolni.

Karoly Furi

Pusztító viharok Amerikában

Itambe város teljesen elpusztult

Párisból jelentik: A lapok közlik a *New York Herald*nak azt a jelentését, mely szerint

Braziliában San Paulo környéken borzalmas orkán pusztított.

A vihar teljesen rombadöntötte Itambe várost, ahol a romok alól eddig kétszáz halottat és számtalan sebesültet húztak ki.

A *Chicago Tribune* szerint Kanada-ban a hóvihar okozott hatalmas károkat.

A Manito tartományban a gabona-termelők kára tizenkétfélmillió dollárra rug. A hóvihar több házat rombadöntött, emberéletben azonban nem okozott kárt. A pusztító viharok Amerikában nagy izgalmat keltenek.

Sanghai főkormányzója

tárgyalásokat kezdett a kantoni csapatokkal

Anglia elégtételt követel Kína delegátusának népszövetségi beszéde miatt

Londonból jelentik: *Csao-Hein-Csu*-nak, Kína népszövetségi delegátusának a Népszövetség ülésén pénteken tett nyilatkozata az angol sajtóban még mindig ideges kommentárokat ad alkalmat. A *Daily Mail* jelentése szerint

hivatalos angol körök a helyzetet rendkívül komolynak tartják.

Angliát főképpen azért érte meglepetésszerűen a kínai delegátus nyilatkozata, mert *Csao-Hein-Csu* három évvel ezelőtt távozott csak Londonból, ahol éveken keresztül volt Kína követe és mindenkor a legbarátságosabb érintkezést tartotta fenn az angol kormányval.

A *Daily Telegraph* szokatlanul éles hangon nyilatkozik a kínai kormány genfi ígyzékéről és haladéktalan elégtételt követi azért a sérelemért, amely a brit világhatalmat érte. A lap felveti azt a kérdést, vajjon a történelem után helvet

foglallhat-e Kína képviselője a Népszövetségben ugyanannál az asztalnál, ahol Anglia képviselője ül.

Sanghai-i jelentés szerint Hankautól négyszázötven kilométerre észak-ra

Csao-Kia-Kan várost irreguláris kínai csapatok felgyújtották és kifosztották. A csapatok *Vu-Pej-Fu* parancsnoksága alatt állnak,

aki *Hankau* elvesztése után nagyrészt rablókból toborzott össze irreguláris csapatokat. A kínaiak egyébként megtámadtak többek közt egy angol missziót is, amelynek papját feleségével és leányával együtt fogságba vetették.

A Sanghai-i főkormányzó vasárnap fegyverszüneti tárgyalásokat kezdett a kantoni vörös csapatokkal

és a harc az egész déli fronton vasárnap dél óta szünetel.

Ismét lezuhant egy repülőgép a noviszadi repülőtéren

Ujabb kettős halálos repülőszerecsétlenség Noviszador. A gép utasai: egy orosz alezredes és egy bosnyák közkatona szörnyethaltak

Noviszadról jelentik: Még el sincs temetve a noviszadi repülőtérről a kisanant országaiba rándult repülőcsoport két halottja: *Jakovics* Jován alezredes, a noviszadi repülő parancsnoka és *Nyegován* Jenő főadályos, akiket Prágában halálos repülőszerecsétlenség ért, máris

ujabb kettős halálos repülőkatasztrófa történt Noviszadon.

Hétfőn reggel féltíz órakor *Kovánjov* Alekszander, ukrán alezredes, a noviszadi repülőter legregibb pilótája, *Muharem Achmed Salioviics* prizreni muzulmán közkatonaival, aki hétfőn szállt fel legelőször, egy Brandenburg-Daimler rendszerű iskolai repülőgépen felszállt és

alig néhány percnél repülés után százötven méter magasságból teljesen függőlegesen nyilegyenesen a földre zuhant.

A Brandenburg millió darabra tört és a repülőgépből csak törmelékek maradtak meg.

A roncsok alatt holtan hevert a repülőgép két utasa, a jugoszláv aviatika két legújabb vértanúja.

A repülőtéren akkor vontattak ki egy repülőgépet, amelyen *Pintér* hadnagy akart Szarajevóba repülni. Ennek a repülőgépek utasai és a repülőtéren foglalatostkodó tisztek és katonák futva rohantak a legújabb katasztrófa színterére. Azonnal kihúzták az áldozatokat a roncsok alól, nyomban orvosi segítség érkezett, de már nem lehetett segíteni.

Tomics Miodrag őrnagy, a repülőter parancsnoka azonnal a helyszínen temett. Perceken belül vöröskeresztesautó robogott elő és abba helyezték *Kovánjov* alezredes és melléje tették *Salioviics* közkatont, akiknek holttestét a kórház halottaskamrájába vitték.

A repülőtéren a szerecsétlenség óriási konsternációt okozott, annál is inkább, mert

rejtéllyel állnak szemben és ezidő-szerint még a szakértők sem tudják megmondani, hogy a szerecsétlenséget mi okozta.

Csak találgatásokra vannak utalva. Vagy szívvelhűdés, esetleg muló rosszullét lepte meg a pilótát, vagy *Salioviics* *Muharem Achmed* közkatona, aki először szállt fel életében, elszedült a nagy gyorsaságtól és miután az iskolagép két kormánykerékkel volt felszerelve és a katoná nem volt a repülőgéphez szíjjazva, a sebességtől a kormánykerékre esett, ami által a pilótának lehetetlenné vált a további kormányzás.

A halálgép a noviszadi repülőter műhelyében készült és száznyolcvan lóerős Daimler motorral volt felszerelve. Az eddigi Brandenburg-típusú gépeknél az volt a hiba, hogy a nehezék tulságosan a gép elejére volt helyezve és így a Brandenburgok majdnem minden esetben előrezuhanak. Ezt akarták a repülőter gyári konstruktőrje kiküszöbölni és lehetővé akarták tenni, hogy az új rendszerű Brandenburgok kis gáz mellett is vízszintesen a levegőben maradhassanak. E célból a gép nehezékét jobban megosztották és azt áthelyezték a gép hátsó részére.

Ezt az új rendszerű gépet elsőnek *Bajdák* Leonid főhadnagy, a szeptember 6-iki repülőverseny győztese próbálta ki. Kívüle még *Burkus* hadnagy és *Petroviics* Voja hadnagyok szálltak fel vele és hétfőre volt a Brandenburg negyedik próbaujtja kijelölve.

Kovánjov alezredes *Kovánjov* Szergeje orosz mérnöknek, a leghíresebb orosz repülőkonstruktőrnek a fia. *Kovánjov* Szergeje volt az első orosz pilóta, aki ballonfelszállást eszközölt. A fia pedig az orosz hadsereg legbátrabb pilótája volt, aki az orosz-japán háboruban és a világháboruban számos bravuros repüléseért az összes elérhető kitüntetésekét megszerezte. Száznál többször repült az ellenséges vonal felett és tizenhat ellenséges repülőgépet terített le. Felesége, aki előkelő orosz arisztokrata-családból származik, ezidő-szerint *Novi-Pazarban* üdül.

Muharem Achmed *Salioviics* szintén nő és két gyermeke van.

Leánysoffőr férfiruhában

Egy noviszadi urileány férfiruha viselésére kért engedélyt, mert soffőr akar lenni

Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrkapitányságon hétfőn reggel egy nő felkereste *Rákics* Radenkó rendőrfőkapitányhelyettes, akinek előadta, hogy *Szlankamenac* Ácának hívják és engedélyt kért arra, hogy férfi ruhában járhasson, mert soffőri állást szeretne vállalni. Elmondta még, hogy több helyen keresett állást, de sehohsem akarták soffőrnak alkalmazni. Mindenütt azt mondták, hogy női soffőrt nem vesznek fel.

A rendőrfőkapitányhelyettes nagyon meglepte a különös kérdés és faggatni kezdte *Szlankamenac* Ácát előéletére vonatkozólag. Ekkor azután kiderült, hogy a férfi-jelölt asszonynak olyan kalandos multja van, amilyennel kevés férfi dicsekedhet.

Szlankamenac Áca *Rákics* főkapitányhelyettes kérdésére elmondotta, hogy *Szlankamenac* Gyóko volt noviszadi vendéglős leánya. A háboru kitörése előtt férjhez ment *Radak* Steván bácskapalánki kereskedőhöz. Férjével azonban csak hat hónapig élt, mert a háboru kitörése után a férje megszökött a katonai szolgálat elől. Őt bántotta férje gyávasága és mint nő katonaszolgálatra jelentkezett. A petrovadini várparancsnoksághoz ment, ahol kivánságára katonaruhába öltöztették és mint tréncocsist beosztották a csapatokhoz. Hat hónapi szolgálat után tizedessé léptették elő. Majd átszökött a szerb hadsereghez, ahol dobrovóljäcként szolgált. Utóbb komitácsi lett és egy ízben meg is sebesült. A háboru után vissztért Noviszadra, majd Beogradban megszerezte a soffőrvizsgát. Végül elmondotta még, hogy két gyermeke volt, ikrek, de meghaltak, azonkívül verseket is ír *Vukics* Szima gyermeklajának.

A rendőrfőkapitányhelyettes megadta az engedélyt *Szlankamenac* Ácának, hogy férfi ruhában járhasson és soffőri állást vállalhasson. Ha állást keres az első női soffőr Noviszadon, az is férfi ruhát visel.

A rendőrbiztost akarták megölni s tévedésből egy gazdát ütöttek agyon

**A gyilkos nem akart rabolni, hanem bosszúból ölt
Kedden boncolják fel az áldozatot**

A szubotícai rendőrség a legnagyobb apparátussal folytatja a nyomozást a Cseszka-uccai gyilkosság felderítésére. Mint a *Bácsmegeyi Napló* közölte — vasárnap éjjel ismeretlen tettes behatolt Milunovics Jakab földműves Cseszka-ucca 73. szám alatti lakására és ott az udvarban, a lármára elősiető Milunovicsot *vasbottal leütötte. Milunovics nyomban meghalt, míg a tettes elmenekült, anélkül, hogy a házbeliék közül bárki is felismerhette volna. A rejtélyt még fokozza az a gyilkossági kísérlet, amely közvetlen ezután a szomszédos Vujkovics Gergely rendőrbiztos Zimonyi-uti lakásán történt. Itt Vujkovics Gergelyt, aki már ágyban feküdt, támadták meg és a gyilkosságot csak az hátrította el, hogy a rendőrbiztos épp az utolsó pillanatban ért haza, mire a mérgező elmenekült.*

A rendőrség bűnügyi osztályán hétfőn délelőtt kihallgatták a meggyilkolt hozzátartozóit, azonban semmi oly konkrét adat nem merült fel, amelyből a gyilkos kilétére lehetne következtetni. megállapították ugyanis, hogy

a gyilkos nem rablási szándékkal hatolt be Milunovicsékhöz, ugyanis bosszú esete sem foroghat fenn, mert Milunovicséknak nincs semmiféle haragosuk, aki gyilkosságra háttárolta volna el magát. De nem rablási

szándékkal hatoltak be Vujkovics lakására sem, amely Milunovicsék közelében van. A feltevés szerint

a gyilkos Vujkovics Gergelyt akarta meggyilkolni bosszúból és eltévészette a házszámot.

A sötétben valószínűleg már csak akkor vette észre a tévedést, amikor már késő volt, ahol viszont csak az aszszony tartózkodott odahaza. *Nincs ki-zárva, hogy a bűntényt egy kiszabadult fegyenc követte el, aki valamilyen ok miatt végezni akart a rendőrbiztossal.* A rendőrség most ebben az irányban is kiterjeszti a nyomozást.

Hétfőn délelőtti Miatov Tósó bűnügyi rendőrkapitány kiszállt a helyszínre, azonban semmi jelentősebb nyomot nem talált. Vujkovicsék háza előtt az uccán elmosódott vérnyomok láthatók, amelyek az uccasarkonál megszűnnek, innen viszont

friss kocsinyomot fedeztek fel. A rendőrség ebből arra következtet, hogy a gyilkos kocsin menekült el és utközben dobta el a vasdorongot, amivel Milunovicsot leütötte és amelyet hétfőn reggel meg is találtak.

Milunovics holttestét kiszállították a Bajai-uti temető hullaházába, ahol kedden délután három órakor fogják felboncolni.

A prágai katasztrófa után Varsóba érkeztek a novisadi repülőgépek

Noviszadról jelentik: Noviszadról mult-hét szerdáján a kisanant katonai repülőtra indult öt noviszadi katonai repülőgép. Ezek közül — amint ismeretes — a vezető repülőgép a prágai repülőtéren lezuhant és maga alá temette a repülőgép két utasát: Jugovics Jován alvezető, a noviszadi repülőter parancsnokát és a repülőgép pilótáját, Njegován Jenő főhadnagyot. A repülő eskadrill megmaradt négy gépével megszakította útját és mindaddig Prágában maradt, amíg Jugovics és Njegován holttestét vasutára nem tették, hogy hazaszállítsák. Ez szombaton megtörtént, mire a négy

visszamaradt repülőgép Kniaszikovszki csehszlovák századospilóta vezetése alatt álló csehszlovák eskadrill kíséretében vasárnap reggel 9 óra 30 perckor folytatta útját és Prágában felszállva Varsóba repült.

A négy repülőgép délután 2 óra 15 perckor Krakóba érkezett, ahonnan rövid pihenő után útjukat Varsóba folytatták, ahova vasárnap délután 4 órakor megérkeztek.

Varsóból egy napi pihenő után Csernovicba, onnan Jassiba és Bukarestbe mennek és Bukarestből visszatérnek Noviszadra.

A J. N. S. közgyűlése bevezette az új országos bajnoki rendszert

Az alszövetségi bajnokságokon kívül Zagreb és Beograd második helyezettei küzdenek a bajnokságért

Zagreből jelentik: A jugoszláv futballszövetség vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését Zagrebban, a szabor épületében. A közgyűlést dr. Lipovcsak elnök nyitotta meg, akinek indítványára üdvözlő táviratot küldtek *Öfelségének.*

A titkári jelentést, melyet dr. Riboli terjesztett elő, hosszú, szenvedélyes vita követte.

A vitában felszólt Bénéis Simon, a szubotícai alszövetség elnöke is, aki kifogásolta, hogy a *jelentés nem elég alapos és részletes.* Riboli főtitkár válaszában utalt arra, hogy

az alszövetségek — a szubotícai kivételével — nem dolgoznak kellő rendszerességgel és adminisztrációjuk tulságosan banyag és lehiületes.

A titkári jelentést végül is 153 szavazattal 14 ellenében elfogadták, majd rátértek a szarajevói alszövetség ügyére. A közgyűlés megbizta Bénéis Simont, dr. Sukffet, a zagrebi alszövetség elnökét és Markovics (Beograd), hogy a *helyszíni vizsgálatot a szarajevói alszövetség ellen vezessék le.*

Az új titkári megválasztása kisebb összetűzésekkel, de általában rendben ment végbe. A JNS új vezetősége: elnök lett: Vucskovics Dragan (Zagreb, Derby), alelnökök: Glisics (Beograd) dr. de Marchi (Split), Krscelics (Zeljeznicsar

Zagreb), főtitkár: dr. Riboli (Hask. titkár: Heruc (Viktória Zagreb), pénztárnokok: Sromjes és dr. Spitzer (Zagreb). A választmányba tizenkét tagot választottak: Risztics (Zagreb), Zangel (Zagreb), dr. Lucsics (Gradjanszki), dr. Hadzsi (Noviszad), dr. Pajnic (Zagreb), Hartl (Zagreb), Vodisek (Ljubljana), Szegedinszki (Sand, Szubotica), Feries (Zagreb), Kuzelics (Zagreb), Nemes (Zagreb).

A választás után letárgyalták és elfogadták dr. Hadzsinnak azt a javaslatát, mely az országos bajnoki rendszert új alapokra fekteti.

Az országos bajnokságban ezentul résztvesznek az alszövetségi bajnokságok, azonkívül a zagrebi és beogradi bajnokság második helyezettei.

A bajnokságot ezentul két részben bonyolítják le. Az első csoportban a szubotícai, ljubljana, oszijek, szarajevói bajnokságok és a zagrebi és beogradi második helyezettek mérkőznek.

Ez a csoport kuparendszer szerint játszik, de győztése már pontrendszer alapján mér össze erejét a másik csoporttal: a spliti, zagrebi és beogradi bajnokságokkal.

A közgyűlés kimondotta, hogy a kupamérkőzések esetleges deficitjeit a pontrendszer alapján játszó csapatok

kötelesek bevételeikből fedezni.

A közgyűlés ezután kisebb jelentőségű javaslatokat tárgyalta le. Szegedinszki szubotícai delegátusnak elfogadták azt az indítványát, hogy az egyes szövetségek megállapíthatják azokat a bírói költségeket, melyeket a kisegyesületek kötelesek fizetni.

Elfogadta a közgyűlés azt a javaslatát is, hogy fontosabb bajnoki mérkőzésekre a rendező egyesület más városokból kérhet bírót a *Bírák Testületének központjától.* Ez által régi anomáliának vetnek véget.

A közgyűlés délután öt órakor ért véget.

„Franciaország ur akar lenni a házában”

Biztosítani akarja Európa békéjét

Párisból jelentik: Poincaré hétfőn délután tartotta meg Bar de Duc város választmányának gyűlésén nagy érdeklődéssel várt beszédét.

A miniszterelnök elsősorban a pénzügyi helyzettel foglalkozott. Ismertette azokat az intézkedéseket, amelyeket a frank stabilitása érdekében tett, közben gunyosan emlékezett meg az Egyesült-Államok pénzügyi politikájáról. Majd így folytatta:

— Indiszkrét szemek figyelik a francia költségvetés kiadási tételeinek alakulását. Nem kell ülön hangsúlyozni, hogy Franciaország soha nem tűri el szuverenitása megsértését és nemzeti méltóságának lealacsonyítását, Franciaország *mindig ur volt a saját házában és az is akar maradni,* kötelezettségeit épúgy mint a multban, a jövőben is a lehetőséghez képest teljesíti.

A német-francia kibékülésről ezeket mondta:

— A nagy reformterveket, amelyek a termelés fokozására és a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkoznak, csak akkor tudjuk sikeresen megvalósítani, ha biztosítani tudjuk a béke atmoszféráját, amelyet a világ egyetlen nemzete sem óhajt annyira, mint mi.

— Mi nem kívánunk mást, mint *hátráink végleges biztonságát és a jóvótételi fizetések pontos teljesítését.*

— A multban is hajlandók voltunk Németországgal loyális tárgyalást folytatni a két államot kölcsönösen érdeklő ügyekben. Bár *nem könnyen felejtjük el a mult igazságtalanságait, nem akarunk oly politikát folytatni, amit a harc és gyűlölet irányít.* A kibékülés érdekében megteszünk minden kísérletet, *ha nem kerülünk összeütközésbe azokkal a megállapodásokkal, amelyeket más államokkal már megkötöttünk.*

Kijelentette Poincaré, hogy átérzi, hogy a négy évig tartó háború által felizgatott Európa már óhajtja a békét és a francia kormány mindent megtesz, hogy a szenvedő emberiséget jobb sorsra segítse. Senki se csodálkozhat azon, hogy Franciaország ragaszkodik a megkötött szerződésekhez és a bizonytalan jövőért nem hajlandó feláldozni függetlenségét. Hangsúlyozta, hogy a parlamentnek rövidesen módjában lesz foglalkozni úgy a pénzügyi, mint a külpolitikai kérdésekkel.

A beszéd szövegét nyomomban megtáviratozták Berlinbe.

Éles ellenzéki beszéd a noviszadi tanárkongresszuson

Divac Nedeljko volt szocialista képviselő egy órás beszédben foglalkozott a tanárok szociális helyzetével és támadta a kormányt

Noviszadról jelentik: A Noviszadon vasárnap reggel megkezdődött országos tanárkongresszus eredetileg két napra volt tervezve, de a delegátusok olyan tömeges számban jelentkeztek felszólalásra, hogy a kongresszust még szerdán is folytatni kell.

Hétfőn délben dr. Csirics Irinej noviszadi püspök díszbeszédet adott, amelyen Trifunovics Misa közoktatásügyi miniszter, Magarasevics Dusán osztályfőnök, továbbá a kongresszus elnöksége és az országos tanár egyesület választmányja volt meghíva. Az ebédközben Trifunovics miniszter megismételte hétfői beszédének főbb részeit és biztosította a tanárság vezetőit, hogy érdekeiket istápolni fogja.

A kongresszus hétfői tanácskozásait Szrdák Pavle másodelnök nyitotta meg. Az igazolóbizottság előterjesztette jelentését, amely szerint a kongresszuson Beogradból 88, Zagreből 34, Noviszadról 47, Ljubljánából 11, Szarajevóból 7, Splitből 3, egyéb vidékekről 63, a központi választmányból 24 tag jelent meg.

A választmány évi jelentése kapcsán Krzsics Iván memorandumot terjesztett be, amely a tanárikar nehéz anyagi helyzetével foglalkozik Ribár Jován ljubljana igazgató védelmébe vette a hétfői ülésen elhangzott támadásokkal szemben a tanár egyesület választmányát. Lázarevics (Beograd) helyreigazította a félreértett szavait.

Magarasevics Dusán osztályfőnök tartott ezután hosszabb beszédet és megvédte a minisztériumot a támadásokkal szemben. Megnehezíti a minisztérium munkáját, hogy *különbséget kell tenni a Száván inneni és Száván túli iskolák színvonala között, mert a Száván inniek sokkal magasabb nívón állanak.* Szerbiában a Vajdaságban 109 gimnázium van, ahol 2000 tanár tanít. Ha összehasonlítjuk az 1918-iki állapotokat a mai

állapotokkal, el kell ismerni, hogy bizonyos haladás észlelhető.

A vitát ezzel 116 szóval 19 ellenében berekesztették és egyhangulag elfogadták a kongresszusi választmány jelentését.

A létesítendő tanári hitel- és segélyegylet alapszabálytervezetéhez Zsivkovic zemuni reálgimnáziumi igazgató, Rapánics (Split), Csibrilovics (Beograd), Tomics Szvetisláv (Zagreb) szólaltak fel, majd kimondották, hogy a tanár egyesület tagjai nem lesznek automatikusan a hitelegylet tagjai s csak azok iratkoznak be, akik akarnak.

Divac Nedeljko beogradi tanár, az ismert szocialdemokrata vezér tartott ezután nagy beszédet, amelyben a tanárok szociális helyzetével foglalkozott és *élesen támadta a minisztériumot.* Kifogásolta, hogy a kormány a nemzetgyűlés, a pénzügyi bizottság és minden illetékes fórum megkérdése nélkül önkényesen leszállította a tanári pótlékokat az árvizkárosultak javára. Az árvizkárosultakon segíteni kell — mondotta — de nem a tisztviselők pénzéből. Beszélt a tanárok általános helyzetéről és megállapította, hogy a tanárok vannak a legrosszabb helyzetben. Beszédét a kongresszus tagjai lelkesen megtapsolták. Divac beszéde után határozati javaslatot terjesztett elő, amely követeli a pótlékok visszaállítását, a visszatartott pótlékok kifizetését. Végül Gyeric terjesztett elő határozati javaslatot a tanárok anyagi helyzetére vonatkozólag.

Ruff csokoládé
Mindenütt kapható

HIREK

— **Selpel lesz Ramek utóda.** Bécsből jelentik: Osztrák politikai körökben biztosra veszik, hogy Ramek kancellár már a legközelebbi napokban visszalép és ismét Seipel prelátnak, a keresztényszocialista párt vezérére kerül a kormány élére. Hír szerint a kormányban csak annyiban lesz változás, hogy Rintelen közoktatásügyi miniszter kiharad a kabinetből és visszatér Stajersországra tartományfőnöknöknek. Jól értesült helyről jelentik, hogy a Ramek-kormány lemondása előtt még több sürgős ügyet akar likvidálni. Ezek elintézése után lehet szó arról, hogy Seipel lesz a kancellár, aki mindezekelőtt egyesíti a keresztényszocialista pártokat és előkészíti az 1927. évi általános választásokat.

— **Grol Milán beszámolója Szentán.** Szentánról jelentik: A szentai demokrata párt vasárnap délután Szentán konferenciát tartott, amelyen Grol Milán országgyűlési képviselő és Udiczky Szvetozár, a demokrata párt kerületi elnöke is megjelentek. Grol hosszabb beszédben ismertette az országos politikai helyzetet és a párt magatartását. A tervezett kormánykoalícióra vonatkozólag kijelentette, hogy szerinte a demokrata párt a jelenlegi kormánnyal egyáltalán nem dolgozhatik együtt, mert a párt programjából nem engedhet. Viszont a radikálisok a demokraták főbb követeléseit nem akarják teljesíteni. A gyűlésen azt is elhatározták, hogy a párt október harmincegyedikén Szentán országos nagygyűlést tart, amelyre Davidovics Ljuba pártelnököt és öt képviselőt is meghívják.

— **Áthelyezett tengerésztszék.** Noviszadról jelentik: A hadügyminiszter Petrarka A. József, I. osztályú sorhajóhadnagyot, Cseni József, fregattfőhadnagyot és Bajer J. Ferenc, tengerésztechnikai főhadnagyot, a dunai flotillától Kotorba helyezte át.

— **Görög-keleti lelkészek gyűjtése Sztaribecsen.** Sztaribecseről jelentik: A sztaribecsei járás görögkeleti lelkészei szeptember 28-án Sztaribecsen gyűlést tartanak. Sevic Lázár esperes a paróciának földjeiről, Plavsity Grigorin petrovszelói plébános a zadókról, Joszimovics Dusan esperes a lelkészválasztások hibáiról és Sztepanov Jovan a görögkeleti lelkészek egyesületéről tart előadást. A megnyitó beszédet Sztepanov Jovan kerületi esperes tartja.

— **A noviszadi pénzügyigazgatóság és adókövetőbizottság konfliktusa.** Noviszadról jelentik: A noviszadi pénzügyigazgatóság két bizottságot nevezett ki, amely a jövedelmi adókat veti ki. Az első bizottság Radivojevics Szevan elnöklété alatt már a múlt hét hétfője óta működik a városháza nagytermében és kereskedők, iparosok s kis részben a mezőgazdák adójával foglalkozik. A másik bizottság, melynek elnöke Markovics Glisa, még nem kezdte meg működését, mert a pénzügyi igazgatóság holdanként 750 dináros jövedelmi alap megállapítását követeli, míg a bizottság csak 220 dinár alapot akart megállapítani. E konfliktus miatt a pénzügyigazgatóság felterjesztést intézett a pénzügyminisztériumhoz, melyben új adókövető-bizottság kinevezését kéri. A pénzügyigazgatóság hivatkozik arra, hogy a noviszadi járási adókövető-bizottság 500—400—300 és 150 dináros adókat fogadott el a járási földek jövedelmeként, holott ezek silányabbak, mint a noviszadi földek; ragaszkodik ahhoz, hogy a Noviszad határában lévő földek holdankénti jövedelmét 750 dinárban állapítsák meg.

— **Az első profi golfjátékosnő.** Londonból jelentik: Különös hirdetés jelent meg a napokban az egyik újságban. A hirdetés a következőképpen hangzott: »Piatl leány golfjátékos állást keres. Tizennyolc hónapon át működött már mint elismert profijátékos.« Sportkörök véleménye szerint ez a hölgy az első profi-golfbajnoknő a világon.

— **Kevés a tanár a szombori tanítóképzésben.** Szomborból jelentik: A szombori állami tanítóképzésben, az áthelyezések következtében a szerb nyelv és a matematika tanszéke megüresedett és a minisztérium a képzés igazgatóságának többszöri kérésére sem gondoskodott pótlásról. A képzés igazgatósága most újabb felterjesztést tett a minisztériumba és arra kér felhatalmazást, hogy valamelyik középiskola szaktanárait hívhasák meg a két tantárgy taníttatására.

— **Ovónői kinevezés.** Petrovszelóról jelentik: A közoktatásügyi miniszter Pintyin Danica ovónőt a központi ovódához s Probojcevic Luciat a zárdai ovódához ovónőnek kinevezte.

— **A Radics-párt nagygyűlése Szomborban.** Szomborból jelentik: A horvát parasztpárt szombori pártszervezete elhatározta, hogy október hó végére nagygyűlést hív össze Szomborban. A gyűlésre meghívják Radics Istvánt is, hogy ismertesse a párt programját.

— **A Temes-híd javítása miatt a Beeskerek—pansevói vonat Szécsányon keresztül közlekedik.** Beeskerekéről jelentik: A Beeskerek—Pancevó vonalon, Tomasevac községnél a Temes folyón levő vasúti híd nagyon megrongálódott. A hatóság a hidon át megszüntette a közlekedést Amíg a javítások tartanak a forgalmat Szécsányon keresztül bonyolítják le.

— **Hoffmann Kálmán dr. gazdasági tanácsnok lesz a szubotical lakásbíró elnöke.** A szubotical lakásbíró elnöki és alelnöki tisztjét, amely az ismert körülmények között megürült, értesülésünk szerint rövidesen betöltik. A helyi hatóságok elnökül Hoffmann Kálmán dr. gazdasági tanácsnokot és alelnökül dr. Csulinovics Ferdo államügyészt fogják kinevezésre felterjeszteni a szociálpolitikai miniszterhez. A kinevezés néhány napon belül várható.

— **Hivatalában a szubotical pénzügyigazgató.** Svábics Szvetozár szubotical pénzügyigazgató szabadságáról visszatért és hétfőn átvette hivatalát. Vujnovics Márkó helyettes pénzügyigazgató, az adóosztály főnöke a jövő héten megkezdte a harmadik osztályú kereseti adótárgyalásokat.

— **Hlmzések és csipkék.** A darmstadti Koch kiadóvállalat, amely káprázatosan szép kiadványai Jugoszláviában ismertek, az idei őszi szezont a *Hlmzések és csipkék* (Stickeren und Spitzen) című füzet kiadásával kezdte meg. A füzetben negyven kép, két négyszínű melléklet és huszonhét minta női kézimunka ragadja meg az olvasót. A füzet, amelyet a női kézimunka minden barátjának meg kell tekinteni, 2 márkáért kapható a kiadócégnél.

— **Hollywoodba vitték Ferenc József hintáját.** Newyorkból jelentik: Eric von Stroheim »Nászinduló« címen filmet készített a császári Bécs életéről, amelyben felvonul az egész udvar, Ferenc József, néhai IV. Károly, Zita, Jenő főherceg, stb. és amelyhez kellékek gyanánt Bécsben összevásárolták az eredeti díszruhákat. Így került Ferenc József tábornagyi uniformisa is Hollywoodba. Most a hollywoodi gyűjteményt újabb akvizícióval egészítették ki. Egy bécsi muzeummal folytatott hosszas tárgyalások után megvették Ferenc József díszhintáját, amelyet 1860-ban építettek az osztrák-magyar monarchia ura számára ceremóniális alkalmakra. Az aransujtásos, diszes udvari jármű az Atlanti Óceánon és a Panama-csatornán keresztül már megérkezett Hollywoodba. A film készítése folyamatosan van. A Famous Players fogja kibocsátani.

— **Négy cseh kommunista képviselő parlamenti verekedése a bíróság előtt.** Prágából jelentik: Az ügyészség Harus, Safranek, Kreidi és Jilek kommunista képviselők, valamint Kneizlik nemzeti szocialista képviselő ellen vádat emelt, mert az emlékezetes viharos ülésen, amikor a prágai parlament az agrárvámmokról és a ongruáról tárgyalt, a törvényhozó testületet hivatásának teljesítésében erőszakkal meg akarták akadályozni, hogy különböző tárgyak dobásával veszélyeztették a többi képviselők testi épségét, sőt életét is.

— **Harminc orosz kémeket fogtak el a lengyelek.** Varsóból jelentik: Vilnában a rendőrség orosz kémeket tett ártalmatlanná és eddig a kémservezet harminc tagját sikerült kézrekeríteni. Az orosz kémeknek a jelekből következtetve, bűntársaik vannak a lengyel rendőrség és vasúti hivatalnokok között. Az vezetett a kémservezet leleplezésére, hogy egyikük utlevél nélkül igyekezett átjutni az orosz határon, mire megmotozták és súlyosan terhelő irásokat találtak nála.

— **Kötelező a tánc, az uszás és a sí az osztrák felsőbb leányiskolákban.** Bécsből jelentik: Az osztrák közoktatásügyi miniszter legújabb rendeletében előírja, hogy ezentul a felsőbb leányiskolákban kötelező tárgyként kell tanítani a táncot, az uszást és a sít. A rendelet indokolásában kifejti, hogy az iskola és a tanítás célja az, hogy a nőket minél egészségesebbé és munkaképesebbé nevelje és hogy szellemi és testi erejüket a lehetőség szerint kifejlessze. Ezért van szükség a sportokra és a táncra a leányiskolákban.

— **A spanyol király nyerte a bajoni motorcsónak-versenyt.** Párisból jelentik: Alfonz spanyol király által kitűzött serlegért a napokban foyt le a motorcsónak-verseny. A célhoz elsőnek a „Hispania“ futott be, melyet maga a spanyol király vezetett.

— **Csehszlovák ujságírók tanulmányútja Lengyelországba.** Prágából jelentik: A lengyel kormány meghívására hétfőn este tizennyolc csehszlovák ujságíró indul el Lengyelországba, hogy az ottani viszonyokat tanulmányozza. Az ujságírók küldöttsége be fogja járni Varsó, Krakó, Danzig és a többi nagyobb lengyel városokat és két heret fog Lengyelországban tölteni.

— **Rádió pályázott San Franciscóból egy honolului tisztségre.** San Franciscóból jelentik: Különös módon pályázott a honolului szenátus egy tiszteletbeli állására R. W. Shingle, aki már többször vállalt közhivatalokat Havay-ban. Shingle, aki jelenleg San Franciscóban lakik, későn tudta meg, hogy pályázatot hirdetnek a honolului tisztségre és minthogy már nem lett volna ideje postán elküldeni a kérvényét, rádióin adta be a pályázatát és ugyancsak a rádió segítségével közvetítette az arcképet is a jelölő-bizottságnak. Az utolsó pillanatban érkezett be a kérvény, úgyhogy még őt is a jelöltek sorába lehetett állítani. A választás még nem folyt le, azonban valószínűnek tartják, hogy Shinge fogja megnyerni.

— **Egy aviatikust éppen felszállása előtt akart agyonlőni menyasszonya.** Rómából jelentik: Izgalmas eset történt a minap a bolognai katonai repülőtéren. Arturo Agostini aviatikus ki akart próbálni egy új repülőgépet és már elfoglalta a helyét a gépen, hogy felszálljon, amikor odarohant hozzá egy leány és revolverrel rálőtt. A lövés nem talált, mert az aviatikus hirtelen lehajította fejét és a golyó felette sivított el. A másik pillanatban egy katona, aki a repülőgép mellett állt, hirtelen megragadta hátulról a leányt és kicsavarta kezéből a revolvért, mielőtt másodszer is elsütötte volna. A rendőrségen elmondotta ezután a leány, hogy Velencéből érkezett Bolognába, mert bosszút akart állni az aviatikuson, aki eljegyezte, azután elcsábította, de gyermeke megszületése után elhagyta.

— **Nagy érdeklődés várja a Filkót és a Habostortát.** A *Bácsmegyei Napló* vasárnapi száma jelentette be, hogy október harmadikától kezdve két melléklettel lesz gazdagabb a lap ünnepi száma. Az egyik melléklet a Filkó című élelclap, a másik a Habos Torta gyermekújság lesz. Megállapítjuk, hogy a bejelentés nyomán mindenfelől élénk érdeklődés nyilatkozik meg a két melléklet iránt s megértés fogadta azt a bejelentésünket is, hogy a Bácsmegyei Napló vasárnapi számának árát négy dinárra voltunk kénytelenek felemelni. Az áremelés lehetővé teszi, hogy a vasárnapi szám tartalmát még gazdagabbá és változatosabbá tegyük. A vasárnapi szám — a mellékletek nélkül — 23 oldalas lesz.

— **Egy elmebajos asszony felgyújtotta a házat.** Kulpinból jelentik: Vasárnap Kulpinban nagy tűz pusztított. Dél előtt 10 órakor Popovicki Milán kulpini birtokos udvarán tűz ütött ki. Harminchat kocsi széna és szalma, három megrakott disznóól, egy félszer gyult ki és hamvadt el. Erős szél fujt és a tűz átcsapott a szomszédosház udvarára és ott leégett Popovicki Átyim istállója, három disznóól, husz kocsi széna és félszere. A tűz ezenkívül felgyújtotta a Tomics János udvarán levő husz kocsi szénát.

A csendőrség nyomban megindította a vizsgálatot és megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. Megállapították, hogy Popovicki Milán bement a petrováci vásárra és egyedül hagyta a lakásán elmebeteg feleségét s bizonyára az asszony gyújtotta fel a szénát. Kihallgatni nem lehetett, mert összefüggéstelenül, összevissza beszélt. Pavlovics Brá-nimir noviszadi államügyész és Skréblyin Iván vizsgálóbíró hétfőn kijártak a helyszínre.

— **Szomborban megkezdtek működésüket az adófelosztaló bizottságok.** Szomborból jelentik: A szombori adófelosztaló bizottságok közül a hadinyereségadó és a harmadosztályú kereseti adó ellen beérkezett felebbezéseket tárgyaló bizottságok hétfőn megkezdtek munkájukat.

— **Leugrott a robogó vonatról.** Szentánról jelentik: Takács Mária, tizenhat éves cselédleány a napokban leugrott a robogó vonatról. A leányt súlyos sérüléseivel a szentai kórházba szállították, ahol vasárnap meghalt.

— **A dévai rablógyilkosokat Magyarországra kiadta Romániának.** Nagyváradról jelentik: Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett az a páratlan kegyetlenséggel véghezvitt rablógyilkosság, ami Déván történt. Tunca Valér és Andreika Pompiliu dévai fiatalemberek meggyilkoltak két özvegyasszonyt, majd a rablott pénzzel Magyarországra szöktek. A debreceni rendőrség elfogta őket, értesítette erről a dévai rendőrséget és megindult a hivatalos eljárás a két állam között a gyilkosok kiadatása iránt. A megállapodás létrejött és szombat délután a biharpüspökii határállomáson magyar csendőrök átadták a megvasalt bűnösöket a román határrendőrségnek, amely behozta Nagyváradra őket. Innen a dévai ügyészség fogházába szállítják a két gyilkost.

— **Esős napokon nem kell fekbért fizetni a jugoszláv kikötőkben Beogradból jelentik:** A közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint október elsejétől kezdve a jugoszláv kikötőkbe szállított áruk fekbérért esős napokon nem kell fizetni. Az esős napot a kikötő révkapitánysága állapítja meg.

— **Huszonkétéves korában pusztult el egy lóka.** Newyorkból jelentik: Batteryben az állatkertben most »halt meg« huszonkétéves korában Buster, az állatkerti akváriumának »korelnöke.« Ez az állat igen viharos multu volt. Egy izben leégett az állatkert és csak nagyon kevés állatot lehetett megmenteni. Köztük volt Buster is. Az utóbbi években már teljesen elvesztette látását, de vakon is kitűnően tudott uszni a fókotóban és sohasem ütközött össze senkivel. Majdnem háromszáz kiló súlyu volt az öreg orosz-lánfóka.

— **Egy romantikus diákleány öngyilkossága.** Aranyelováról jelentik: Dimitrijevic Rózsa, aki a beogradi egyetem egyik legjobb tanulója, tegnapelőtt ismeretlen okból öngyilkosságot követett el. A feltűnően szép diáklány már második hónapja tartózkodott Aranyelovácson, ahova, mint ő maga is mondta, a *csönd és nyugalom hívja*. A romantikus lelkű diáklány sokszor bezárkózott szobájába azzal a kifogással, hogy tanulni akar. Tegnapelőtt feltűnt a házbelieknek, hogy Dimitrijevic Rózsa órák hosszat nem jön ki szobájából és bekopogtak hozzá. Mivel többszöri kopogtatásra választ nem kaptak, fölfeszítették az ajtót. A lány holtan függött az ablakra erősített spárgán. Levelet nem hagyott hátra s hozzátartozói végzetes tette nem tudják mással magyarázni, mint hogy olvasmányai megbolygatták lelki egyensúlyát.

— **Féliter lizott ivott, mert előléptetés helyett megbüntették.** Mosztriból jelentik: Bonozsics Jócó huszonhárom éves pénzügyőr pénteken nagymennyiségű lizollal megmérgezte magát. A fiatal pénzügyőrt az elmúlt héten kisebb kihágás miatt tizenöt nap elzárásra ítélte a törvényszék. Bonozsicsot, aki éppen erre az időre várta előléptetését, nagyon elkésztette az ítélet, mellyel, mint barátjai előtt többször hangoztatta, igazságtalannak sújtották. Ettől az időtől kezdve a fiatal pénzügyőr buskomor lett és egy izben bajontjével öngyilkosságot kísérelt meg, de nem volt elég lelkiereje a tett elkövetéséhez. Pénteken Bonozsics a gyógyszerárban fél liter lizott vásárolt, visszavonult szobájába és két pohárba öntve kiitta a mérget. A maró folyadék összegezte száját, mire sikoltozni kezdett. Lakásadója berohant és mikor látta a fetrengő fiatalembert, rendőrt hívott, aki ki akarta csavarni Bonozsics kezéből a lizollal telt poharat. Bonozsics ekkor kirántotta a bajontját és a rendőrré rohant, de megbotlott és összeesett. Beszállították a kórházba, de minden igyekezet hiábavaló volt. Bonozsics a nagymennyiségű mérget következtében meghalt.

— **A pancsevó—vrsaci ut javítása.** Beogradból jelentik: Az építészügyi miniszter százhuszezer dinárt utalt ki a pancsevó—vrsaci ut kijavítására. A munkálatokat már a jövő hónapban megkezdik.

— **Newyork diszpolgárává választották a boxolás világbajnokát.** Newyorkból jelentik: Tunneyt, a boxolás új világbajnokát Newyork város diszpolgárává választották.

— **Vannak még nagy lakodalmak.** Novakanizsáról jelentik: Spertl István György nevű fia mult csütörtökön tartotta esküvőjét, amely öt napig tartott. A lakodalmon elfogyott három méter mázsás disznóhús, levágtak egy hatmétermázsás üszőt, 50 pár csirkét, 30 pár pulykát, továbbá elfogyott 150 torta, öt hektoliter bor, 375 liter sör és 290 üveg szódavíz.

— **Hónapokig a Dunán, csónakban lakott egy szélhámós budapesti házaspár.** Budapestről jelentik: A dunaföldvári csendőrség a budapesti rendőrség körözövele alapján letartóztatta Mika Károly hírhedt szélhámóst és feleségét. Mika és felesége Budapesten és környékén a szélhámosságok egész sorát követték el. Mindenütt mint rádiómérnök mutatkozott be Mika é rádiófelszerelésre nagyobb összegeket vett fel, a melyeket aztán magának tartott meg anélkül, hogy a rádiófelszerelést szállította volna. Több lakást, ahová a rádió megvizsgálására beengedték ki is fosztott. A szélhámós házaspár úgy kerülte ki a rendőrség éberségét, hogy a nyári hónapokon át a Dunán egy csónakban lakott. A hűvösebb időjárás beálltával kiszálltak Dunaföldváron, ahol a csendőrség letartóztatta őket.

— **Leégett egy beogradi trafik.** Beogradból jelentik: Hétfőn délelőtt a Cvetni-téren kigyulladt egy dohánytőzsdé és százezer dinár értékű dohánynyedék elégett. A tüzet rövidzárlat okozta.

— **A kínaiak visszaadták a lefoglalt angol gőzösöket.** Londonból jelentik: Sanghaili jelentés szerint a kínai kormány visszaadta a Jangcsiangon lefoglalt két angol gőzöst. Pecsuan tartományban olyan nagy az idegenek üldözése, hogy Funkingban 76 európai a hatóságok tanácsára elhagyták a várost. Alig menekültek el az idegenek, a kínaiak megtámadták az európai negyedét és a házakat felgyújtották.

— **Amerikába kerül Gutenberg bibliája.** Bécsből jelentik: Karintiában, a sanpauli Benedek-rendi kolostorban őrizték Gutenberg bibliáját, melyet most Vollbehr Ottó híres amerikai gyűjtő vett meg kétféle sillingért. Vollbehr 25.000 dollár kiviteli illetéket fizetett az osztrák kormányának a könyv kivitelének megengedéséért. A bibliát, mely negyvenkét pergamentlapból áll, maga Gutenberg készítette Mainzban az 1453—56. évben. A tizenhatmillió dinár, amit Vollbehr a bibliáért adott, a legmagasabb vételár, amit valaha könyvért fizettek.

— **Noviszádra szállították a lezuhant repülőgépet.** A Molcer-féle téglyágyár közelében lezuhant repülőgépet tegnap délután négy órakor szállították vissza Noviszádra. A szubotica katonai parancsnokság ötven tagból álló legénységet rendelt ki a szerencsétlenség színhelyére, akik technikusok segítségével szétszedték a repülőgépet. A repülőgépet nagy tömeg kísérte a szubotica teherpályaudvarra. Érdekes, hogy az összezúzott gépen az óra járt és pontosan mutatta az időt.

— **A harcias kardnyelő.** Csókáról jelentik: A vasárnapi vásáron Gervai Gyula kardnyelő súlyosan megsebesített két embert. A kardnyelő, mikor belekezdett mutatványába, észrevette, hogy a ponyván keresztül figyelik. Kirohant a sátorból és kardjával erősen fejbe ütötte Vászics Rajkó tizenhét éves legényt. Vászics bátyja emiatt felelősségre vonta Gervait, aki őt is halántékon vágta. Mire a csendőrség a vérekezés színhelyére ért, Gervai elmenekült.

— **Nem százhusz, hanem csak negyvenezer.** A vasárnapi számunkban a Zsivot-pórról írt cikkben megírtuk, hogy Sok Lajos ékszerész a Zsivot bonjaira kiadott 161.000 dinár ára ékszert és 40.000 dinárral kevesebb pénzt kapott vissza a Zsivottól. Sok Lajos ékszerész annak közlésére kért bennünket, hogy az általa kiszolgált ékszerekre mindössze 40.000 dinárt kapott, így vesztesége 121.000 dinár.

— **Halálos szerencsétlenség a lift javítása közben.** Budapestről jelentik: Hétfőn délelőtt tizenegy órakor a Lánchid-ucca hatodik számú házban, amely gróf Andrássy Sándorné tulajdona, a lift javítása közben halálos szerencsétlenség történt. Egy gyár kiküldte két szerelőjét, Csap Ferencet és Kiss Andrást a lift megjavítására és a két szerelő alig néhány percre dolgozott, amikor a csavaroktól megszabadított lift hirtelen lesiklott és a liftaknában a földszinten tartózkodó Csap Ferencet összezúzta. A mentők és a tüzoltók csak egynegyed órai megfeszített munka után tudták a szerencsétlen ember holttestét a lift alól kiszabadítani. A nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlenség Csap gondatlansága miatt következett be, aki bár már husz éve dolgozik lift-szerelésknél, vigyázatlanul túl korán vette ki a lift csavarjait.

— **Revolvert rántott, mert nem hagyta énekelni.** Kulpináról jelentik: Szombaton éjjelkor Kukucska József és Góvocsin Szroján kulpini rendőrök éjszakai őrzésen voltak, amikor Kicsin Pál gazdával találkozott, aki hangosan énekelte és kurjongatva járt az uccán, a rendőrök csendre intették, mire Kicsin még hangosabb lett, sőt revolvert vett elő és a rendőröket lelővéssel fenyegette. Letartóztatták és beszállították a noviszadi ügyészséghez, amely azonban, miután Kicsin teljesen ittasan követte el tettét, szabadlábra helyezték.

— **Robbanás egy franciaországi dinamitgyárban.** Párisból jelentik: A hontfleuri dinamitgyárban vasárnap robbanás történt, amely a gyár több épületét rombadöntötte. A szerencsétlenségnek három munkásnő esett áldozatul. A robbanás okát még nem tudták megállapítani.

— **Öngyilkos gazda.** Paragról jelentik: Paragon vasárnap este 7 órakor Preradov Milán paragi gazda felülten jött haza lakásába, ahonnan elküldte feleségét, ő maga konyhakést ragadott és azt a hasába szurta. Amikor az asszony a szobába lépett, a kés még Preradov testében volt. Gyorsan orvost hívtak, aki Preradov állapotát súlyosnak találta és beszállította a noviszadi kórházba. Állapota életveszélyes.

— **Betörés Genfben az indiai delegáció szállásán.** Genfből jelentik: A Népszövetség indiai delegációjának szállodai szobájába betörték, de a delegáció nem szenvedett súlyosabb kárt. A vakmerő tolvaj délután öt órakor hatolt be a szállodai szobába és egy bőrkazettát feltörve magához vette az abban talált hatezer frankot, a pénz mellett elhelyezett 35.000 frankról szóló csekket azonban nem mérte elvinni. A rendőrség nyomában van a tolvajnak.

— **Baranyai menekültek figyelmébe.** A baranyai menekültek egyesületének vezetősége értesíti tagjait, hogy fontos ügyök megbeszélése végett szerdán este hat órakor a Bartalos-féle vendéglőben föltétlenül jelenjenek meg.

— **Winterry a kitünő tenyérjós és grafológus noviszadi útját befejezte és a közönség kívánságára Szentára érkezett, ahol egy héten át végzi tenyér- és íráselemzéseit.**

— **Meghívó.** A noviszadi zsidó hitközség és Chevra Kadisa előljárósága folyó hó 19-én, szerdán este 9 órakor a hitközség dísztermében Hasana-Raba alkalmából vallásos estét rendez, amelyhez a hitközség t. tagjait ezuton tisztelettel meghívja a hitközség és Chevra Kadisa előljárósága.

— **Istentisztelet a noviszadi zsidó templomban.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó templomban e hó 30-án, Szemini-Aceresz napján az első Maszkir szertartás a reggeli istentisztelet keretében 8 órakor, a második pedig a Muszaf istentisztelet keretében délelőtt 11 órakor fog megtartani. A Muszaf istentisztelet mindkét napon délelőtt 10 órakor kezdődik. Folyó hó 29-étől kezdve az esti istentisztelet 46 órakor kezdődik.

— **Ellopták a kocsit és lovat.** Kiszácsról jelentik: Szombat éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Csépán János kizsácsi gazda házába és ellopták annak lovát és kocsiját és szerszámját. A csendőrség keresi a tetteseket.

— **Baleset vagy büntény?** Futakról jelentik: Vasárnap délután a futaki Henrik-majorban Babics Szávó 5 éves fiút vértócsában eszméletlenül találták. Fején mély, súlyos seb tátongott. A fiút nem lehetett kihallgatni, az előhívott orvos agyrázkódást állapított meg. A csendőrség megindította a nyomozást, vajon balesetről vagy büntényről van-e szó.

— **Heti ötnapos és napi hat órás munkaidőt vezettek be Ford gyáraiban.** Newyorból jelentik: Két hónapos kísérletek után Henry Ford motorgyáraiban heti ötnapos és napi hatórás munkaidőt vezettek be. Az új munkabeosztással a teljes üzemet akarják fentartani, azonban a béreket nem szállítják le, hogy ezzel nagyobb munkakedvre és munkateljesítményre biztassák a munkásokat. Ezzel szemben azoknak a rossz munkásoknak a bérét leszállítják, akiknek a munkateljesítménye nem éri el a megkívánt napi átlagot.

— **Nem találják a nyolcvanezer fontos angol postarablás tetteseit.** Londonból jelentik: A londoni postahivatal kárára elkövetett nyolcvanezer fontos lopás ügyében megindult nyomozás megállapította, hogy azt az eltűnt sofför követte el, aki a sztrájk alatt mint önkéntes jelentkezett munkára. A postautó megállt egyik postahivatal előtt és a postaalizist magárahagyva a soffört bement a hivatalba, postaszákokért. Ezt az időt használta fel a sofför arra, hogy kereket oldjon a postautóval. Egy kis mellékuccba robotott, ahol cinkotársai már várták egy személyautóval, amelyre átrakták a postautó egész tartalmát és az üres postautót otthagya elrobottak. Többen látták az uccán ezt az átrakodást és azt gyanusnak találták, miért szóltak is a legközelebbi rendőrnek, mire azonban az odaért, a postarablók már messzejártak. Sok száz rendőr keresi a postarablás tetteseit.

— **A vonat halálra gázolt egy munkást a szubotica teherpályaudvaron.** Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt hétfőn délelőtt a szubotica teherpályaudvaron. Szabó Mihály harminchétf éves munkás a sínek között dolgozott és nem vette észre a feléje közeledő tehervonatot. A tehervonat mozdonyvezetője nem látta a sínek között dolgozó munkást, aki az utolsó percben ki akart ugrani a sínek közül, de a síkos pályán elcsuszott és a mozdony kerekei közé került, amelyek egész testét összeroncolták. A szerencsétlen embert a gyorsan előhívott mentők a kórházba szállították, ahol anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, kiszvedett. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy kit terhel felelőség a szerencsétlenséget.

— **Eljegyzés.** Kohlenberger Erzsé és Dunder Jakab jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **1120 elemi iskolai tanuló van Szomborban.** Szomborból jelentik: A szombori tanfelügyelőség kimutatása szerint az idén 1120 gyermeket irattak be az elemi iskolákba. Ezek közül 340 tanuló az első osztályba iratkozott be.

— **Házasság.** Dr. Balog Ernő és Vajda Lici házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Eljegyzési értesítések, esküvői meghívók a legszebb kivitelben készülnek a »Minerva«-nyomdában Szubotica.**

— **Takarékoskodhat télen is a fával.** ha »Zephir«-kályhát használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben Subotica. Telefon 123.

— **Orvosi hírek.** Dr. Rejtő Iván sebész rendel minden nap d. u. 8—10-ig, d. u. 2—4-ig lakásán, Jánoszlavenska Banka palota.

— **Számos női bajnál a természetes »Ferenc József« keserűsz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.** A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatása Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

KINTORNA

— Menjünk tenniszezni!
— Lehetségesen a háló elszakadt.
— Ez kitünő. Ugyis mindig zavart a játékokban.

*
— Képzeld ezt a szerencsétlenséget. Az anyósom a vonat kerekei alá került és a kerekek teljesen darabokra tépték.
— Na és mit mond az orvos? Összeszedheti még magát?

*
A szórakozott professzor felszáll a villamosra. Egyik kezében egy csomagot tart, másik kezével a fogantyuba kapaszkodik.

Jön a kalauz és jegyet kér.
A professzor egyideig zavartan mozog ide-oda, végre így szól:
— Nézze, barátom, fogja helyettem ezt a fogantyut, amíg kikeresem a pénzt!

*
Zebegény örömmel ujságolja Csolnokinak:
— Képzeld, a leányomba egy ügyvéd szerelmes.

— És biztos ez? — kérdi Csolnoki.
Zebegény kidüllesztí a mellét:
— Mi az, hogy biztos. Már a gyerek is megvan.

*
A vendég odaint magához a pincért:
— Pincér, tegnap egy vörös hajszálat találtam a levesemben, ma pedig egy feketét.

— Nincs benne semmi csodálatos, uram. Ma új szakácsnét vettünk fel!

*
— A rétesért nem fizetek, mert mazzola helyett légy volt benne.

— Meg kell fizetni kérem. Tetszett volna visszaadni a legyet, kicseréltem volna mazzolára.

A NAGY BERLINI RÁDIÓKIALLITÁS UJDONSÁGAI!

3 LAMPÁS RÁDIÓKÉSZÜLÉK

Din. 1500

Garantált Európa vétellel!
A legnagyobb rádiókészülék és alkatrészraktár!

ALTERNO MŰSZAKI VÁLLALAT

Kr. Petra 26. NOVISAD Telef. 414
RÁDIÓBERENDEZÉSEK RÉSZLETFIZETÉSRE IS.
Kérjen árajánlatot! 8427

SPORT

A prágai Viktoria-Zsiskov Subotica-n akar vendégszerepelni

A prágai Viktoria Zsiskov vezetősége megkereste a Bácskát és ajánlatot tett egy szubotica-i vendégszereplésre. A prágai csapat a jövő hét folyamán rándulna le Szubotica-ra komplett első csapatával, ha a Bácskával létrejönne a megegyezés. A szubotica-i egyesület vezetősége még nem foglalkozott érdemlegesen a Viktoria Zsiskov ajánlatával, azonban — mint értesülünk — remény van rá, hogy a szubotica-i sportközönség ismét gyönyörködhet a tavasszal nagy sikerrel bemutatkozott kitűnő profi-együttes játékában.

A Viktoria Zsiskov ajánlata rendkívül meglepte a Bácska vezetőségét, mert — mint ismeretes — a Bácska-jubileum lezajlása után a vendégesapat haraggal utazott el Szubotica-ról. A neheztelésre az szolgálhatott okot, hogy a Bácska a jubileumi körmérkőzések győztesének kitűzött serleget, nem adta át Prágának. A Bácska ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jubileumi mérkőzések döntője eldöntetlenül végződött és így sem a Viktoria Zsiskovot, sem az MTK-t nem illeti meg a serleg, amit nem is adott ki. A prágaiak ajánlata emellett szól, hogy haragjuk nem is volt olyan komoly, mint annak idején létrejött és szerelmek ismét felvenni az érintkezést Szubotica bajnokcsapatával.

ZAGREB:

Gradjanszki—Hask 2:0 (2:0)

BÉCS:

Brigittenauer SC—Rapid 2:1 (1:0)

Admira—Hakoah 3:1 (3:1)

Vienna—Amatör 1:0 (1:0)

FAC—Simmering 3:1 (2:1)

Wacker—Rudolfshügel 4:2 (2:0)

Slovan—Sportklub 2:2 (1:1)

PRÁGA:

Vrsovice—Nuselszky 2:1

Slávia—Nuselszky 8:2.

Csehszlovákia—Németország (munkás-válogatott) 4:1 (2:0).

SZEGED:

Szegedi Vasutasok—UTC 4:3 (2:0)

BSK—Jugoszlávia 2:0 (1:0). Biró: Joksics. A BSK megismételte győzelmét s ezzel bebizonyította technikai fölényét Jugoszláviával szemben. Az egész mérkőzésen BSK volt a támadó fél. Jugoszlávia a szokott formáján is alul maradt.

Kikindai Szrbija—Becskerekai ZsAK 4:0 (3:0). Ez volt az őszi szezon első bajnoki mérkőzése Bánát bajnokságáért.

A budapesti elsőosztályú profiligála. 1. Sabaria 5 p. 2. Ferencváros 5 p. 3. Hungaria 4 p. 4. Újpest 4. p. 5. Vasas 3 p. 6. Bástya 3 p. 7. Budai 33-ok 3 p. 8. III. ker. 2 p. 9. Nemzeti 1 p. 10. Kispeszt 0 p.

Jugoszlávia résztvesz a Davis Cup-versenyben. Zagrebből jelentik: A jugoszláv teniszszövetség elhatározta, hogy értesíti a párisi nemzetközi teniszszövetséget, hogy Jugoszlávia a jövő évtől kezdve résztvesz a Davis Cup-versenyekben. Ezenkívül minden évben hivatalos bajnoki mérkőzést rendez a jugoszláv szövetség.

Osztrák-magyar teniszverseny Bécsben. Bécsből jelentik: Szombaton és vasárnap tartották meg Bécsben Magyarország és Ausztria válogatott teniszmérkőzését. A verseny szombaton még 2:2 arányban döntetlenül állott, vasárnap azonban a magyar játékosok — az egyetlen Péteri dr. kivételével —

sorra nyerték a meccseiket, úgyhogy végeredményben 6:3 arányban a magyar csapat győzött. A vasárnapi mérkőzések eredménye a következő volt. **Férfi egyes:** Munk dr.—Péteri dr. 1:6, 6:2, 6:2, 8:6, Takács—Eisler 6:8, 6:4, 6:4, 6:1; Kirchmayer—dr. Albrecht 6:3, 6:3, 7:5. **Férfi páros:** Kehrling, Péteri—Matejka, Artens 6:2, 6:3, 6:3. — A Kirchmayer, Ganz—Salm, Eisler mérkőzés az első szettnél, amikor a mérkőzés 3:0-ra állott a magyarok javára, félbemaradt, mert Eisler keze görcsöt kapott.

KÖZGAZDASÁG

A novisadi iparképzés aranyéremmel kitüntetett iparvállalatok

Pasics Gyura (Novisad, Uspenka-u. 1.) a kiváló női szabó műterem kiállított sportkosztümjével nyerte el az aranyéremet. A zsűri csak Novisad és környéke női közönségének ítéletét szankcionálta, melynek kedvenc szabója a Pasics-cég.

Mogin Mladen (Novisad, Temerin-u. 49.) a város legelső kocsigyára csoportjának aranyérmét kapta a kiállított szép kocsijáért, melyhez hasonló nem volt a kiállításon. A zsűri itt is csak a gazdák közönség ítéletét szankcionálta, mely a kiállítás egész tartama alatt elragadtatásának adott kifejezést a kocsi szépsége felett.

Ditrich F. (Novisad, Kr. Petra-u. 30.) nyerges és bőröndös kiállított saját készítményű mindennemű utazó bőröndjeit, ritiküljeit, kőszámszájait és sportcikkjeit díjazták az aranyéremmel. A cég márr a második aranyérmét nyerte, bizonyítást téve arról, hogy gyártmányaival mindenütt az első helyet foglalja el.

Mocko i drug cipészek (Smaljev prolaz) a kiállított elsőrangú férfi- és női cipőivel, melyek a kiállítást látogató közönség elismerése szerint cipő költemények, a szakemberek szerint pedig úgy forma, kiállítás, mint anyag tekintetében kifogástalanok voltak, kapták az aranyérmét.

Brača Francuski gyertyakészítők (Novisad Szokolszka-u. 10) a kiállított viasz, paraffin gyertyáik elsőrangúságáért nyertek aranyérmét.

Vasziljev Bránko Novisad. (Trifkótrg. 4.) cipészt, férfi- és női cipőinek elsőrangúságáért díjazták az aranyéremmel, a zsűri ítélete ebben az esetben is egyezik a közönség véleményével, a mikor a novisadiak kedvenc ipészét, a mindenki által becsült Bránkót ezzel a magas kitüntetéssel tüntették ki.

Csödbök. Novisadról jelentik: A novisadi törvényszék hétfőn elrendelte a csödböt Makszimovics Borivoj csurogi kereskedő ellen. Csödbiztos dr. Novák Tomisláv törvényszéki bíró, csödbötmegegondnok dr. Hajnal Mihály zsabylai ügyvéd, helyettese dr. Schwarc János novisadi ügyvéd. Követelések bejelentése november 2. — A törvényszék csödböt rendelt el Schwarc Jenő sztaribecsei kereskedő ellen, csödbiztos Glumác Bogdán törvényszéki bíró, csödbötmegegondnok dr. Nagy Sándor sztaribecsei ügyvéd, helyettese dr. Nagy Ferenc novisadi ügyvéd. Követelések bejelentése november 9.

Nem korlátozzák a külföldi cipők behozatalát. Novisadról jelentik: A közelmúltban megtartott cipéskongresszuson élesthangu beszédek hangzottak el a külföldi verseny, főleg a csehszlovákiai Bata-cég terjeszkedése ellen és a kongresszus ilyenértelmű rezolúciót fogadott el, amelyet a kereskedelmi mi-

niszterhez juttatott. A kereskedelmi miniszter a kongresszus határozatával szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy épp a fogyasztók érdekeire való tekintettel nem zárkozhatik el a külföldi cipők behozatalának engedélyezésétől és a behozatalt az eddigi keretek közt fenn akarja tartani.

Leszállították a jószágszállítási állami illetékeket. Szentáról jelentik: A földművelésügyi miniszter 12580. számú rendeletével a jószágszállításért járó állami illetékeket felére szállította. Az új illetékszabályzat október elsején lép életbe.

Budapesti állatvásár, szept. 27. A vágómárvásárra 387 vágómárvásár hajtottak fel. Árak: Ökör legjobb minőségű 13—15.5, kivételesen 16, közepes 8.5—12.5, gyenge 6—8, bika legjobb 11—15, kivételesen 5.5 közep és gyenge 7.5—10, tehén 11.5—14.5, kivételesen 15, közep és gyenge 6—10.5, kicsontozni való marha 3.5—6, növendékmarha 4—12.5. A prima minőségű áru szilárd, a közep és gyenge minőségű áru irányzata vontatott. A sertésvásárra 4500 darab sertést hajtottak fel. Árak elősúlyban kilónként: Könnyű sertés 15.25—15.50, közepes 16—16.50, nehéz 16—16.50. Az irányzat vontatott.

TŐZSDE

Zürich, szept. 27. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 14.32, London 25.11.25, Newyork 517 háromnyolcad, Brüsszel 13.75, Milánó 19.06, Amszterdam 207.40, Berlin 123.25, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 58, Budapest 72.45, Bukarest 2.625.

Szentai gabonaárak, szept. 27. A hétfői piacon a következő árak szerepeltek: Buza 260—262.50 dinár. Ótengeri 137.50—140. Csöves tengeri 55—60 dinár. Újtengeri decemberi szállításra 85—90 dinár. Tavaszai szállításra 105—110 dinár. Takarmányárpa 130—135 dinár. Sörárpa 140—145 dinár. Zab 125—130 dinár. Muhar 110—120 dinár. Köles 100—105 dinár. Heremag 2450—2500 dinár. Rozs 155—160 dinár. Óbab 100 dinár. Ujbab 105—110 dinár. Irányzat: lanyha. Kínálat: Közepes. Kereslet minimális.

Novisadi terménytőzsde, szept. 27. Buza: bácskai 74—75 kilós 2%-os 255 dinár, 76 kilós 2%-os Novisad körzet 260 dinár. Zab: bácskai Szubotica paritás 143 dinár, szerémi 135 dinár, szerémi Beograd paritás 144 dinár. Kukorica: szerémi 161 dinár. Bab szerémi színes 130 dinár. Liszt: 1 vagon 6-os bácskai 257.50 dinár. Irányzat: nyugodt. Forgalom: 19 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, szept. 27. A határidőpiacon az árukínálat egyre nagyobb, aminek következtében a búzánál lényeges árszűkülés mutatkozik. A zárlatig az októberi buza 4000, a novemberi 5000, a márciusi 4000 és a májusi 2500 koronával olcsóbbodott. A rozspiac forgalma megélnélt, az irányzat azonban itt is lanyha. Hivatalos ármegeállítások ezer koronákban: Buza októberre 339—343.5, zárlat 340—341, novemberre 352—356, zárlat 352—352.5, márciusra 382—385.5, zárlat 382—383, májusra 387—390, zárlat 387.5—388, rozs októberre 251—254, zárlat 251—251.5, márciusra 282.5—285, zárlat 282—283. A készáru piacon az irányzat kedvetlen és ugya a buza, mint a rozs árlemorzsolódása folytatódik. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 335—357.5, rozs 247.5—250, árpa 200—220, sörárpa 260—300, köles 190—210, zab 190—210, tengeri 247.5—250, repce 550—580, korpa 155—160.

Newyorki gabonátőzsde, szept. 27. Buza őszi vörös 147, buza őszi kemény 151, Tengeri 88.5, Liszt 700—750. Irányzat búzánál nyugodt, tengerinél tartott.

A környék

legnagyobb raktára női DIVATSZÖVETEKBEK ÉS SELYMEKBEK

Matija Székely

DIVATÁRUHÁZA

SUBOTICA FÓTÉR

Minden vevő érdekében áll, hogy őszi bevásárlása előtt megtekintse — minden vételkényszer nélkül — óriási választékban levő párisi női ruha, kostüm és kabát

SZÖVETEIMET

Kirakataimban állandó DIVATKIÁLLÍTÁS

8523

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Kedd, szeptember 28

Bécs (531): 11: Koncert, 16.15: Hangverseny, 20.05: Népies zenekari hangverseny.

Milánó (320): 16.35: Jazzband, 21.12: Koncert.

London (365—1600): 16.45: Gyermekkoncert, 17.30: Koncert, 19: Tánczene, 21: Operaelőadás, 22.45: Zongorahangverseny, 23.30: Tánczene.

Breszlau (418): 16.30: Koncert, 19.30: Operettzene, 20.10: Hangverseny, 21: Kabaré.

Róma (425): 17.30: Jazzband, 21.25: Szimfónikus hangverseny.

Staribeceji rádiólerakatunk címe

Schumacher Rézső

KÖNRAT D. D.

rádiószaküzlet Subotica

Berlin (504): 16.30: Koncert, 20.30: Zenekari hangverseny.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság, 16.15: Gyermekdalok, 17.15: Kamarazene, 18.30: A rákosszentmihályi református énekkar hangversenye, 19.15: Rádió-amatőr-posta, 20: Nagymama, Csiky Gergely vigjátéka, 22.15: Kamarazene.

Szerdu, szeptember 29

Bécs (531): 16.15: Hangverseny, 20.05: Szimfónikus hangverseny.

Milánó (320): 16.35: Hangverseny, 21.12: Koncert, 22: Katonazene, 23: Jazzband.

Zagreb (350): 20.15: Előadás, 20.30: Dales. 21.30: Hírek, közgazdaság, 21.45: Zongorahangverseny.

London (365): 17.15: Koncert, 19: Tánczene, 21: Hangverseny, 22.45: Zongorahangverseny, 23.15: Variété.

Róma (425): 17.30: Jazzband, 21.25: Operettelőadás.

Berlin (504): 16.30: Koncert, 20.30: Szimfónikus hangverseny.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság, 18: Magyar klasszikusok, 19: Cigányzene, 20.30: Hangverseny, 22.30: Tánczene.

München (485): 12.30: Koncert, 16.30: Hangverseny, 19.15: Zongorahangverseny, 22.15: Tánczene.

Zeneművek

modern zene, iskolák és előadási darabok

legnagyobb választékban

eredeti áron

Vig

zeneműkereskedésben

Subotica

Edition Schott számonként 6 dinár. — Schott-árjegyzéket készséggel küldök

NYILT-TÉR

Árverés

Egy teljes cséplőgépgarnitúra kerül bírólí árverésre folyó évi október hó 5-én d. e. 9 órakor. A gép megtekinthető a „Szarvas kőrésma udvarában“ ott ahol az árverés lesz.

8821

Csödárverési hirdetés

Brača Stanisavljević velikakikindai cég alolított csödtömeggondnok közönségre teszi, hogy a csödtömeghez tartozó és 40.439.50 dinárra becsült rőfősárak nyilvános árverésen Velikikindán 1926. évi október hó 1-én d. e. 9 órakor el lesznek adva.

Dr. Granfil Gyoka

csödtömeggondnok

8738

Dražba na manjke.

Srpska pravoslavna crkvena opština u Džali održaće 3. oktobra u 3. sata po podne javnu dražbu na manjke radi opravke sv. Savskog Doma. Predračun i uslovi dražbe mogu se videti počev od 30-og IX. svaki dan u crkv. opšt. kancelariji. Ruvim Koledni, predsednik. Br. 18—zap. 1926.

Tizenöt tagu zenekar

legdivatosabb és legzabb dalait játsza

SPITZER VENDÉGLŐ

létfényosságában menő automata zenekara.

Ellsmert jó konyha s legkittünőbb italok kaphatók

8877

Értesítés

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Pallison, Vojnics Ilona villája mellett, saját házában

sütőműhelyt nyitottam.

Naponta friss péksütemény, fehér és rozskenyér kapható. Kisütésre elvállalok mindenféle süteményt és házikenyeret reggel 8 órakor. Kenyeret lisztért cserélek.

Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását.

Djurica Gavrilov

sütőmester

8828

Weitzenfeld és Társa

Alapítva 1902. Subotica Tel. 190 és 192

Táviratcim: Kenderipar.

Detailizlet: Városi bérpalota.

Engrosz és iredák: Wilsonova ul. 7.

Z S Á K

ZSINEG

PONYVA

tűzőt és kerti tömlők, kenderek, kárpitoskellékek, ponyvakölcsönző intézet
Leszállított árak.

Ha szőlőbirtokos akar lenni, ragadja meg a most kínálkozó alkalmat

8 hold (1600 □-öles) elsőrendű termésű szőlőtőld és

8 hold (1600 □-öles) szántó egy lakházzal és függő terméssel együtt

eladó

Összár 150.000 din., mely részletekben is fizethető.

Ajánlatokat kér a tulajdonos

8824

Stefanović Ljubiša kereskedő Belaerka

AT. HÖLGYKÖZÖNSÉG FIGYELMÉRE

Fővárosi mintára újonnan alakított üzletünk az őszi és téli köpenyek, ruhák, bluzok, bundák stb. árúsítása megkezdődött.

Kérem a t. hölgyközönséget, hogy szükségleteit fedezze nálam, hol a legutolsó divatujdonságok a legolcsóbb árakon kapja, amit a következő néhány adat igazol:

Téli köpeny, himalaja és velourból, végig bélelve 600—800 din.
Ugyanez szőrmézve 1000—1200 din.
Téliköpeny, legfinomabb tükörposztóból, szőrmézve 1350—1600 din.
Selyem-plüs kabátok tiszta selyemmel bélelve 1800 dináról
Kü. önterességek szőrmékben és gyermekkabátokban! Hosszú szőrmebundák már 2500 dinárért, val-bundák a legfinomabb minőségben 6000 dinárért kaphatók

HEGYI FÜLÖP
NŐI FELÖLTŐK ÁRUHAZA
SUBOTICA, Kr. Aleksandra ulica 7.

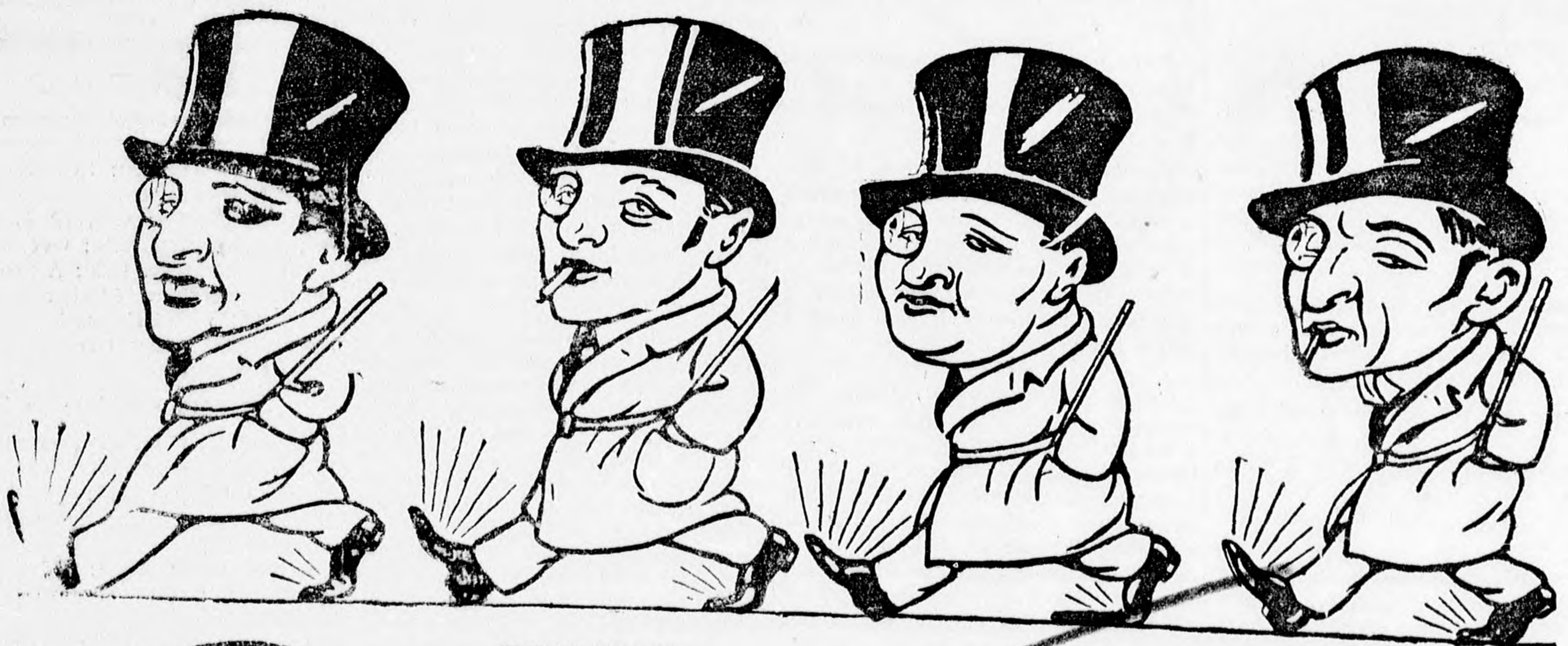
I-a cseh gyártmányu CSERÉPKÁLYHÁKAT

szolid kivitelben és jutányos áron ajánl
Schomann és Bauer, Novisad
Jevrejska ulica 9

LEGUJABB FORDMODELLEK

sárga kerekek, oldal-védővegek
hátnagy stop-lámpa
Használt Ford személyautók, teherautók, omnibuszok

Klein Géza és Fia Subotica
AU ORIZALT FORDLERAKAT

Brill

PLUM: 100% gyökérsav — és vakító fényt, valamint i mentesítést kölcsönöz a cipőnek

BRILL VÉNY... (partially visible)

Egy használt, kitűnő állapotban levő 40 lóerős **GRAF és STIFT** **autó** **ELADÓ**
A cím megtudható Kardos hirdetővállalatnál Novisad, Vilsonov trg 7. — Telefon 3—70.

Tekebábuk és golyók
Lignumsand Domino Sakl
minden nagyságban

Özv. Gerber Jakabné
Bene Sudarevićeva ul. 32.

SZT-LÁSZLÓ antiseptikus **LÁBREGENERÁTOR** (Lábápoló) 8400
Lábáztatás, gombás, bőrpír, tyukszem, bőrgyógy. kezelés, nyeléseltávolítás, fagyvesztés és meyerítéstől szenvedő lábak meggyógyítása. Egyedárusító az S. M. S. részére **LEOPOLD EDE, GEA** parfümgyár, VEL.-BECSKÉREK, Aleksandra u. 7. Egy doboz 6—8 lábátfúrdó 15 din. Nagyban kedvezményes ár.

Hatalmas gyártelep Szegeden (Magyarország)
Minden célra kiválóan alkalmas, 850 m² méter beépített emeletes épületekkel, 6 szobás modern lakással, nagy pincével Wienbe költözés miatt 90.000 pengőért eladó. Bővebbet GAÁL országos ingatlanforgalmi irodától Szeged, Kigyó-utca 7. szám. 8801

Esernyőkészítő műhely
Készít mindenféle kerti és piaci esernyőt, botokat. Megrendelésre 2 óra alatt új esernyőt készít. Javításokat vállal **Özv. Gerber Jakabné** Sudarevićeva ul. 32. Fogorvoselőleket tüntetőként postán küldöm. 2842

Tisztelettel tudatjuk t. vevőinkkel, hogy 50 év óta fenálló konfekciós üzletünket október 1-ével a Wegner-palotába helyezük át.

Ez alkalomból közöljük, hogy a legújabb modelleket nagyon jutányosan és régi, szolid áron árusítjuk. Gazdagon felszerelt raktárunkba legújabb diszes női köpenyek és látványos szőrmekabátok érkeztek. **Raktáraink megtekintését tisztelettel kéri**

ROTH MANÓ és FLAI NOVISAD

Őszi divat újdonságok elkészültek.

Szőrmekabátok, szettek, pulcsók, szettek, kabátok, szettek, stb. gyermekek, nők, férfiak részére **gyári árban kaphatók**

Beck Jenő

szövött- és kötöttáru gyárában
Subotica, Pašićeva ulica 8. Gőzfürdő mellett.

Mi is Beck-hez megyünk!

Hölgyeknek! **HÖLGYEKNEK** legújabb párisi újdonságok **szőrme és szövetköpenyek** nagy mennyiségben raktáron **KOSTA M. JOVANOVIĆ** NŐI KONFEKCIÓ DIVATÁRUHÁZA **BEOGRAD** Telefon 12—48 **Kralja Milana 76. A Hotel London mellett.** **Hölgyeknek!**

Bérekkereskedő, cipészek! Legjobb szerszám a nagyjavgyel ellátott (Dobier-féle) **cipészszerző** Ne fogadjon el más, mert ártalmat juttatunk. Legjobb stancnik rajz stb. Kapható minden bérekkereskedésben vagy a készítőnél. **Cipészszerző üzem** Subotica, Trumbićeva ulica 2. (Papucs-piac) az udvarban.

Vesnički MINKAK Legújansabb **FISCHER ERNO** GRAFIKAI MŰNTEZŐ **SUBOTICA**

Házak posta közeli, lakásokkal, vízvezetékkel, kőművesi munkával, villafelvezetéssel, stb. gyorsan és olcsón eladók. Bővebbet Földes ruházlet

LIPCSEI SZŐRME-ÉS KONFEKCIÓS DIVATÁRUHÁZ
Szomborban három napon át és pedig szept. 29., 30., okt. 1-én Politzer Manó ur üzlethelyiségében, Kralj Aleksandrova ul. 6. **kiállítást rendez.**

Kiállításra kerülnek szőrmék és női szövetkabátok. Szőrmék a legkiválóbb minőségben, női kabátok és kosztümök a legutolsó párisi divat szerint. A kiállított modellekből városunkint csak egy-egy darab kerül eladásra. A kiállítás teljesen díjtalanul, minden vételkényszer nélkül megtekinthető

Minden gyáros, iparos és kereskedő járhatja az ötven esztendő **Magyar Kereskedők Lapját** Előfizetési díj félévre 200 dinár Megrendelhető a Bácsmegeyi Napló útján vagy a kiadóhivatalnál **BUDAPEST, V. SAS-UTCA 13.**

Ritka alkalom földvásárlásra
Bánát romániai részén 400 holdas teljesen tehermentes **elsőrangú minőségű földbirtok** kisebb parcellákban is a tulajdonos elhagyta, mert rendkívül olcsón eladó A birtok vasúti vonal mentén fekszik, vasúti állomása, postája, távirádája, telefonja van. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal

Gyártelep részére **házat megvételre keresek** cca 300—400 m² méter beépített területtel Ajánlatokat ármegjelöléssel „GYÁRTELEP” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

BARZEL vaskereskedés **SUBOTICA** KUNETZ HÁZ

KINTLEVŐSÉGEI BEHAJTÁSÁRA
SZÁLLITUNK CÉGNYOMÁSSAL ELLÁTOTT **FELSZÓLÍTÓLEVELEKET** SZERB-CIRIL, HORVÁT, MAGYAR ÉS NÉMET NYELVEN
400 drb (100—100 minden nyelven) Din. 140—
800 „ (200—200 „) „ 200—
200 drb egy nyelven — — „ 60—
500 „ „ „ — — „ 100—
1000 „ „ „ — — „ 160—
SZÁLLÍTÁS UTANVÉTFEL
MINERVA-NYOMDA R. T.
SUBOTICA

Feles juhgazdák figyelmébe!
Felébe veszek azonnal 400 drb fejősbirkát, 200 drb is lehet egy farkában. Tejszövetkezet a faluban **Lázár Oblesán tanár, Bóka** Bánát

Tyukszem Legjobb szőr tyukszem ellen **Claven** Védőgy. Kapható László utcánál Szegeden és minden nagyvárosban. **M. HRÁPAK** győri gyárvezető **SISAK** 7000

Már most szerezzé be **szőrméjét** **Kopřivics Balázs** szücsnök, ahol garantált valódi árut kaphat és olcsón vásárolhat **Bene Sudarević ul. 8.**

A kávé akkor jó ha friss! Naponta négyféle frissen készített kávé kapható. — Másikre szétkötés 1/4 kg-ot kezdve **SUGAR MANÓ** cég, Subotica.

Gépészek figyelmébe! Speciális felsőrész készítés mindenféle fazon szerint, gyorsan és legmodernebb kivitelben **Róka István** 734 gépélsőrész készítő, Subotica, Zrinjski trg 18. (az udvarban)

KORZÓ MOZI
Csütörtök—vasárnap
Pilzeni herceg
az amerikai humor briliáns remeke, hasonló című operette-libretto után 6 felvonásban.
Nagy katonai díszfelvonulások, fényes műsorok, Bács luxusról, tünneményes pompájáról.
Főszereplő **Anita Stewar**

Kert moziban
péntektől kezdve a nagy Fanamet premier!
Ha a férfiak tudnák!
Gloria Swanson kettős szerepében, mint anya és lánya
Gloria Swanson elegáns!
Gloria Swanson szép!
Gloria Swanson tündöklő!

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetű és számok kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontatlan jellegű leveleket továbbítunk. Kérdések, közlésekhez válasszák meg mellékletet.

Fiatal leány bejárónőnek felvétetik. Vukovljeva u. 10. 8797
Német nyelvre tanítók Szentán, Jovana Popovica ulica tizenhét szám alatt. 8794
Eladó egy trafik és járatékárú bódé. Peić szentura Subotica. 8683
Márvány pultot vagy márvány lapot megvételre keresek. Kőrösi, Rudić u. 8769

NARODNI BIOSKOP
Közönségre ismét eljött a rajongásig kedvelt Charlie Chaplin, őfelsége a humor királya, hogy halás közönségétől szeptember 27—29. kedd, szerda
az ARANYLÁZ-ban
alaskai tragikomédia, érdekléscsillagában elbűsüzzön Chaplin ezen nagyszabású filmjében saját magát feltűntetve a darab kiállítására és megírta a néző minden pillanatát lebontott kritikát azokról, akik Chaplin ezen világhírű alkotását élvezték.
Rendes helyrak: Páholj ülés 12, tartott hely 10, támlászek 8, I. hely 6, II. hely 4 és III. hely 3 dinár.
Az előadások kezdete: vasár- és ünnepnap 4, 6 és fél 9 órakor; hétköznap 5 és fél 9 órakor.

LEVELEZÉS
Fiatal uriember kellemes és csinos nő ismeretségét keresi szórakozás céljából. Fényképes ajánlatot német vagy horvát nyelven »Őszi boldogság« felizere a kiadói hivatalba kér. 8800

Irodista leányt keresek azonnali belépésre, szerb nyelv irásban és szóban megkiváncsítok. Írásbeli ajánlatokat Eugen Kalmár kemična industrija, Subotica címre kérek. 8809
Ältere deutsche Eheherin mit Jahreszahlnissen französisch und etwas Klavier. Letzt Stelle 5 Jahre. Sucht Stellung zu Schulkindern Kinder in besere familie wo Klavier im Hause ist. Näheres an A. Berger bei H. Jenő Weisz Mühle Zabalji. 8798

Szerszám és gépmeister önálló precíziós szerszámkészítő, éves bizonyítványokkal, 28 éves, állását változtatni óhajtja. Ajánlatokat »Kovačić« hirdetőiroda Maribor, Slomškovo trg 16. továbbít. 8804
Teljesen új ebédlőszekrény egy konzol tükörrel, uzvanott több butorok is eladók. Palmotičeva ulica 12. 8680
Mégvételre keresek jókarban levő 20 HP stabil szivógázmotort. Ajánlatokat a megjelöléssel Ujvári, Temerin ker. 8665

Apollo Novisad
Szept. 28-án
A császárné ibolyái
Egy virágáros lány szédítő karriéré és megható szereplői drámája 7 felvonásban. Főszerepben Raquel Meller. Páris ünnepelt énekesnője.
Jánai Jánai
A washingtoni álfelügy
Butorozott szoba konyha használatával kiadó. Ivió vendéglő Vilsonova ul. 60. 8776

FOGLALKOZÁS
Nőfodrászt és manikűrözönőt, csakis elsőrendű munkát keresek. Grünberger, Illatszertár, Vajkibecskekerék. 8632

Szolgálat és kárpitóságát állást keres. Cím: Grujić Antal Hladučica (Bánát). 8825
Eine Lanzsche Heissdampf-Verbund Lokomobile, Baujahr 1916 samt einer separaten Vorfeuerung, System »Gefia« zum Verheizen von minderwertiger Kohle. Sägespähne etc. ist wegen Vergrößerung der Anlage in Opblilica bei Pančevo, preiswert abzugeben. Näheres beim Eigentümer Jakob Trebten Mühlenbesitzer, Pančevo. 8815

Erzieherin zu einem jährigen Mädchen welches beim Hausarbeit helfen kann, wird gesucht. Offerte an Annoncenexpedition Narod Novisad, Vilson trg 7. erbeten. 8787
Minden községben helyi ügynököt tűzifa, szén, mütrágya stb. eladására keres Lederer Leó cég, Szombor. 8791
Kifutófiu kerestetik. Szokolka (Gombkötő) ul. 8822

Tűzfakereskedőnek ház lakással Szentán-utnál telepengedéllyel, nagy cserpezett felszerhez szögálló 120 méteres iparvágánnyal eladó, esetleg kiérlelhető. Bővebbet Sipos, Sokolska (Gombkötő-ucca) 6. 8823
Farkaskutya him. Bobi névre hallgat. 15—16 nappal szelött eltűnt. Kérni a megtalálót, hogy a kutvát hozza vissza, mert ellenkező esetben fellelőntést tesz a megtaláló ellen. Cím: Oslobodjenia ulica 3. Sarpi. 8814

Nőtlen gazdát keresek azonnali belépésre. Szerbül tudók esetleg Amerikát jártak előnyben. Saját kezűleg írott ajánlatok személyleírás eddigi működés, fizetési igények (koszt, lakás, ellátás mellett) pontos feltüntetésével Földényi Béla Stara Moravica címre küldendők 8552

Főpolnári állást keresek bármilyen malomba. Címeket a kiadóba kérek. 8783
Malom lisztiének eladására képviselőt keresek. Samuel Klopfer Szubotica, Miloša Obilica 19. 8817

Eladó nagy trafik és járatékárú bódé. Peić szentura Subotica. 8683
Márvány pultot vagy márvány lapot megvételre keresek. Kőrösi, Rudić u. 8769
Elköltözés miatt sürgősen olcsón eladó egy ebédlő, szimmaszifony, hossza 5 m, szélessége 3 m., kőmunka, porcellánok, alfa tárnak, képek és egyéb háztartási cikkek. Duliceva ulica 5. 8700
Garantált új Prakner-féle vetőgépek 18 soros 5200 dinár, 16 soros 4800 dinár. Amig a készlet tart Gyantár és Csarnik, Bačka-Topola. Gabonapiac. Csak személyesen tárgyalunk. 8667

KÜLÖNFÉLE
Elveszett egy német drótszűrő vizsla, Ledí nére hallgat. Kériük megtalálóját, jelentkezzék Weitzenfeld i drug-nál, Vilsonova 7. szám hol illó jutalomban részesül. 8796
Tóforgalmu vendéglőt keresek elszámolásra magaz óvadékkal. Állatokat kérek a kiadóba. »Lično pravu« jelígere. 8636
Különbejárati, szőben butorozott szoba magános urnak kiadó. III. kör. Raičeva ul. 20. 8780

Elsőrendű szakácsnőt keresünk
jó bizonyítványokkal azonnali belépésre. Cím: RADIO REKLAM, Jugoslavia Subotica, Postafiók 48.

Keresek szobafestő és mázóli szakmunkásokat görögországi és beograd munkákra. Jelentkezni Anton Reizinger cégnél Beograd. Jakšičeva ulica 11. 8621
Fiatal boltiszolga felvétetik. Révai mészkereskedés, Sokolska ul. 2. 8793
Gazdasszonyt keres vodoinai ügyvéd, 1 cseléd mellett főzést, minden háziasszonyi munkát vállal ion 1 középiskolás gyermekes háztartásban. Jelígere: intelligens munkásszereplő. 8790

Révai Adolf Subotica
Sokolska ulica 2. (volt Gombkötő-ucca, Kunczele ház). Telefon 551
Ajánlat:
Szavatolt kőmentes éltőmeszet, elsőrendű fehér dámbos meszet, beočin Portland cementet, elismert kitéző minőségű teslii
RETORTA FASZENET
pécs-szabolcsi kétszer mosott
LOVÁCSSZENET

Tiszított mandulát kilogrammonként 42.— dinárért szállít »Delikatessse« Solit, Martiška ulica 7. (Dalmacija) 8813
A városi kertészetben különféle virágok és disznóvénvek kiadásitannak. 8782
Butorozott szoba, esetleg konyhasználatával október 1-re kiadó. Ugyanott evv férfi szabáskönyv legelső módszer szerint eladó. II. Plinarska ul. 4. 8618
Tölvényararketták eredeti évári áron Goldfahn Bertalanál Szombor, Kneževićeva 26. 8784
Különbejárati udvari szoba két ur részére azonnal kiadó. Tumbičeva ulica 3. 8768

Iő megjelenésű fiatal kenveres lányt felvesz Hotel Szloboda Sombor.
Gazdasszonyi, házvezetőnői állást keres szorgalmas ügyes középkorú urinő, gazdaságba pusztára is elmegy. Cím: Gazdasszonyiak, Palić, postahivatal postrestante. 8756
Iő megjelenésű leány, kiszolgálónak felvétetik. Ugyanott egy szakácsnő, jó bizonyítványokkal kerestetik. Cím: a kiadói hivatalban. 8608
Existenciát biztosító üzembhez 35.000 dinárral társ kerestetik. Cím: Palić Reklam Szubotica. 8807
Fiatal, megbízható, jó munkás borbélyszed kerestetik azonnali belépésre. Mann Ferenc Bezdán. 8799

Kisebb könyvnyomda kerestetik megvételre. Ajánlatok az ár megjelölésével a kiadói hivatal továbbít. 8788
Hulladékélmot vesz Szabó szedő, Zmaj Jovina 5. Panonc felvétetik. 7018
Vendéglő hálószobákkal Sztaribecsen, a vasutnál eladó. Cím: Guljas, Pašičeva ul. 11. Subotica. 8777
Pól gvarmánnyu tuklor, HP 29. motor 3. kékével, szabadkézből intányos áron eladó. Balitv Zdravko, Staribecsi, Nemaniceva ul. 52. 8758

VÉTEL-ELADÁS
Különbejárati, szőben butorozott szoba magános urnak kiadó. III. kör. Raičeva ul. 20. 8780
Tiszított mandulát kilogrammonként 42.— dinárért szállít »Delikatessse« Solit, Martiška ulica 7. (Dalmacija) 8813
A városi kertészetben különféle virágok és disznóvénvek kiadásitannak. 8782
Butorozott szoba, esetleg konyhasználatával október 1-re kiadó. Ugyanott evv férfi szabáskönyv legelső módszer szerint eladó. II. Plinarska ul. 4. 8618
Tölvényararketták eredeti évári áron Goldfahn Bertalanál Szombor, Kneževićeva 26. 8784
Különbejárati udvari szoba két ur részére azonnal kiadó. Tumbičeva ulica 3. 8768

Uj zongorák, pianók csakis elsőrendű világmárkát, a leg hosszabb lejárati részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 706
Nem kell várni a »Pompadour«-ban. Elsőrendű munkaerők a leg pontosabban végzik az összes fodrászathoz tartozó dolgokat. u. m. hajfestés, hajvágás, gondolás, wasserwelle, parókák készítése stb. Tisztaság, pontosság és figyelemesség az elvünk. **Kozmetika, Manicur** 8431
Bejáróné fiatal ügyes felvétetik. VI. Petrogradskul 17. 8557

Közeleg a tél
Vezetesse be idejekorán a villamos világítást.
A villanytelep gyorsan, szakszerűen és olcsón elvégzi ezt a munkát.
Telefonszám 508.
Megjegyzés: Figyelemzteljük áramfogyasztóinkat, hogy villamos szerelőink és segédszemélyzetünk SEU jegyű sapkákkal vannak ellátva és kérjük, hogy csak a mi személyzetünknek engedjék az árammérők és vízmérők leolvasását megengedni.